KULTUR ER STADIG VELFÆRD

SOCIALDEMOKRATERNE

A

Kultur er stadig velfærd

FORORD 2
INDLEDNING 2
BILLEDKUNST 3
LITTERATUR 6
MUSIK 8
SCENEKUNST 11
FILM 16
SPIL 20
DESIGN OG ARKITEKTUR 24
MEDIER 26
OPHAVSRET 29
KULTUR OG ERHVERV 32
KOMMUNAL KULTURPOLITIK 35
BIBLIOTEKER 38
ADGANG TIL KULTURARV 41
MUSEER 42
IDRÆT FOR ALLE 45
DELTAGELSE 50
KULTUR OG INTERNATIONALT UDVIKLINGSARBEJDE 52
FORSKNING I KULTUR 52
KUNSTSTØTTE 53
KUNSTNERENS LEVEVILKÅR 55
TAK FOR INSPIRATIONEN 56

Forord

I 2007 fremlagde Socialdemokraterne en ambitiøs og offensiv kulturpolitik med titlen ”Kultur er velfærd”. Der er sket meget på kulturområdet i de forgangne syv år, men der er fortsat behov for en fokuseret indsats, der sikrer Danmark et stærkt og rigt kulturliv i fremtiden, hvor alle danskere har mulighed for at deltage.

Dette inspirationskatalog er en revision af ”Kultur er velfærd”, hvor nogle fokusområder går igen, mens andre har ændret sig.

For Socialdemokraterne er kunst og kultur dog fortsat en helt essentiel del af det danske velfærdssamfund, og derfor har den reviderede udgave fået titlen ”Kultur er stadig velfærd”.

Med venlig hilsen

Troels Ravn
Kulturordfører for Socialdemokraterne

Indledning

Vi lever i en verden, der er præget af fornuft og økonomiske interesser. Men det danske samfund har også brug for noget andet end cost-benefit-analyser og vækstkurver. Det andet kan kunsten og kulturen give os.

Værdien af kunst og kultur kan sjældent gøres op i kroner og øre, men et rigt kunst- og kulturliv er afgørende for nytænkning og innovation i vores samfund.

Kunst og kultur skaber et åndehul med plads til nysgerrighed, refleksion og fordybelse og tilbyder os et rum, hvor det umulige kan blive muligt.

En politik for kunst og kultur skal sikre, at det åndehul kan eksistere og udvikle sig frit uden hensyn til de frie markedskræfter og kravet om udbud og efterspørgsel.

Udover at være kilde til fornyelse og inspiration er kunst og kultur også det kit, der binder os sammen som nation. Gennem kulturelle og kunstneriske oplevelser finder vi som danskere fællesskab og en fælles forståelse af verden omkring os og det samfund, som vi er en del af.

Ingen danskere skal stå uden for det fællesskab, som kunsten og kulturen tilbyder, men desværre spiller den sociale arv stadigvæk en alt for stor rolle for danskernes deltagelse i kunst- og kulturlivet. Bekæmpelsen af den kulturelle ulighed er derfor fortsat en af Socialdemokraternes mærkesager, da vi ikke vil acceptere, at alle danskere ikke har lige muligheder for at opleve kunst og kultur.

Et rigere kunst- og kulturliv er ikke noget, der skabes fra den ene dag til den anden. Derfor er tiltagene i dette idékatalog et udtryk for langsigtede målsætninger, som sikrer, at vi de næste mange år bevarer fokus på og styrker kunst- og kulturlivet i Danmark.

Socialdemokraterne vil ikke med dette udspil stille danskerne noget i udsigt, som der ikke er finansiering til. Det lader vi andre partier om. Langt hen ad vejen kan man prioritere penge, som allerede er afsat, anderledes. I det omfang der bliver behov for øgede bevillinger eller investeringer på kulturområdet, vil Socialdemokraterne finansiere forslagene i forbindelse med et konkret forslag eller forhandling.

Kampen mod den kulturelle ulighed starter i klasseværelset
I denne reviderede udgave af Socialdemokraternes kulturpolitiske idékatalog er der særligt fokus på børn og unges adgang til kunst og kultur.

Børn og unge er både nutidens og fremtidens kulturforbrugere, og derfor skal børnekulturen også prioriteres på lige fod med de voksnes kulturliv. Alle børn og unge i Danmark fortjener ligesom alle danske voksne at blive mødt og udfordret af kunstens æstetik og kulturens mangfoldige væsen, men børn og unges adgang til kunst og kultur er også stærkt afhængig af deres sociale baggrund.

Socialdemokraterne vil arbejde målrettet for at styrke de yngste generationers muligheder for kulturelle oplevelser i løbet af deres opvækst. For i mødet med kunst og kultur udvikler børn og unge kompetencer, der på sigt er med til at gøre dem til sansende, innovative og selvstændige medborgere. Som samfund har vi et ansvar for at sikre, at vores børn og unges skabende og kreative evner udvikles, så vi giver både dem og hele Danmark et stærkt udgangspunkt i en globaliseret verden, hvor kreativitet og innovation er i høj kurs.

Folkeskolereformens åbne skole lægger op til at invitere kulturen og kunsten ind i klasseværelset og giver landets skoler nye muligheder for at samarbejde med professionelle kunstnere og kulturinstitutioner om undervisningen af eleverne. Et samarbejde, der kan være med til at sikre, at alle danske børn og unge får oplevelser med kunst og kultur i løbet af deres barndom og ungdom.

På den måde spiller folkeskolen en afgørende rolle i bekæmpelsen af den kulturelle ulighed i Danmark. Derfor er sammenspillet mellem skolen og kunst- og kulturlivets mange institutioner også et gennemgående tema i ”Kultur er stadig velfærd”.

Billedkunst

Billedkunsten taler til vores sanser og overvælder os ofte visuelt. Det kan være et abstrakt maleri i stærke farver, en imponerende installation eller en skulptur i ufattelige former. Billedkunsten præger vores verden, uanset om det er kunstplakaten i entréen eller statuen i bybilledet.

Men billedkunstens væsen er svært at definere. Den er ikke et konkret værktøj, vi kan reparere noget med. Den har ikke som udgangspunkt en opdragende eller pædagogisk opgave. Den kan ikke stille sult eller kurere sygdom. Den har med andre ord ikke en åbenlys og direkte påviselig nytteværdi. Set i lyset af et samfund, der konstant reduceres til fornuft og praktiske løsninger, kan

billedkunsten måske bedst defineres som vilde ideer og umulige tanker. Billedkunsten tilbyder helt nye muligheder og skal beholde denne værdi.

Formidling og digitalisering
Den generelle opfattelse af billedkunst er ofte historisk forankret. Der findes masser af viden om og analyser af eksempelvis 1700-tals billedkunst. Formidlingen af samtidskunst er derimod ofte minimal og kan let strande i en diskussion af selve kunstbegrebet. Socialdemokraterne ønsker mere forskning i og en bedre formidling af samtidskunsten.

Billedkunsten står ligesom andre kunstområder på tærsklen til en ny kulturel virkelighed, der er defineret af det digitale. Det kræver et øget fokus på interaktivitet og involvering af brugeren i kunsten, hvis billedkunsten skal ramme den nye generation af kulturforbrugere. Det er afgørende, at billedkunsten er på forkant med udviklingen og allerede nu udarbejder strategier, der ruster fremtidens kunstnere, uddannelser og udstillinger til digitaliseringens muligheder.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der udarbejdes strategier for billedkunstens muligheder og udfordringer i en fremtid domineret af digitalisering og øgede krav om brugerinddragelse i kunsten.
- At formidling af samtidskunst opprioriteres i uddannelsessystemet.
- At forskning i samtidskunst fortsat prioriteres.
- At der etableres en praksisbaseret Ph.d-uddannelse på et af de danske kunstakademier.
- At kunstinstitutionerne får mulighed for at oprette formidlingscentre.

Billedkunst i skolen
Billedkunsten er i fare for at blive en fritidsbeskæftigelse udelukkende for den ressourcestærke del af befolkningen. Den bedste måde at styrke den kulturelle kapital, der er afgørende for forståelsen af kunstens værdi, er gennem folkeskolen og ungdomsuddannelserne. Børn og unge bør uanset social baggrund få indsigt i de erkendelsesrum og fortolkningsmuligheder, som god billedkunst giver.

Folkeskolereformen giver nye muligheder for elevernes arbejde med billedkunst. Socialdemokraterne ønsker, at billedkunst prioriteres højt i folkeskolen. Det kan blandt andet være ved at udnytte huskunstnerordningen til kunstværksteder og skabe stærkt samarbejde med kunstmuseer og billedskoler.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At billedkunst bliver prioritet højt i folkeskolen, og at folkeskolereformens muligheder udnyttes til at styrke elevernes forståelse af og arbejde med billedkunsten.
- At folkeskolen og ungdomsuddannelserne i højere grad samarbejder med kunstinstitutioner og billedskoler.

En stærk lokal billedkunst

Billedkunst lokalt og regionalt er altafgørende for kunstlivets fortsatte udvikling. Den gode kunst skal være til stede både på land og i byerne. Danskerne fortjener kunst i deres nærmiljø, der er følelsesmæssigt og æstetisk stimulerende. Derfor skal kommunerne opmuntres og hjælpes til at bruge billedkunsten lokalt, ligesom kulturskoler med mulighed for billedkunstnerisk udfoldelse skal spille en større rolle for børn og unge.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At flere kommuner motiveres til at oprette lokale billedkunstråd.
- At anerkendte billedkunstnere tages med på råd om udsmykning og byudvikling.
- At kommunerne på et frivilligt grundlag sikrer udsmykning af nye offentlige bygninger.
- At flere private virksomheder indtænker kunstnerisk udsmykning på arbejdspladsen.
- At kulturskoler, der blandt andet tilbyder undervisning i billedkunst, udbredes til flere kommuner.

Udsyn i billedkunsten
Det danske billedkunstmiljø har gennem de seneste år oplevet stigende interesse fra udlandet, hvor danske kunstnere, kuratorer og gallerier har succes. Derfor skal der satses mere på at markedsføre danske kunstnere internationalt og hjælpe dem til at styrke deres udenlandske kontakter og netværk.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At danske kunstnere hjælpes til at slå igennem internationalt ved at styrke deres netværk og markedsføring i udlandet.

Kunstmuseer
At indsamle kunst er et af museernes kerneområder. Det er en væsentlig del af den danske kulturarv, og det er afgørende, at museerne har kompetencer til at sikre den danske kulturarv. Samtidig er det nødvendigt, at museerne har mulighed for at vedligeholde deres samlinger, så de er repræsentative i forhold til kunstformer, perioder, køn m.v.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At museerne laver flere partnerskaber med uddannelsesinstitutioner for at styrke formidlingen af og undervisningen i billedkunst.

Formidling af billedkunst
Billedkunst bliver alt for ofte overset som kunstart i det store mediebillede. Det er vigtigt, at danskerne bliver gjort opmærksom på billedkunstens kvaliteter og de mange udstillinger og projekter, der er mulighed for at opleve. Derfor bør medierne og særligt Danmarks Radio i højere grad formidle billedkunst som kunstart.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At skabe rammer som muliggør en mere markant dækning af billedkunsten i medierne.

Litteratur

Litteraturen er en af de mentale grundpiller i ethvert oplyst samfund. Den større fordybelse og grundigere forståelse af verden og os selv, som litteraturen kan tilbyde, gør den stadig mere nødvendig i et tiltagende medieflimmer.
I mødet med litteraturen kan vi lære noget om os selv. Vi kan forstå, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Men vi kan også lære de verdener at kende, som vi ellers ikke har adgang til. I litteraturens frie og levende univers kan vi møde andre menneskers tanker og få åbnet døren til andres verden.

Bogen er fortsat det altdominerende medie for litteraturen, men denne position er ved at blive udfordret af nye digitale platforme og medier. Lydbogen har allerede etableret sig som et varigt alternativ til den fysiske bog, og der er ingen tvivl om, at fremtidens litteratur går mod en digital omstilling. De nye platforme vil give mulighed for at få litteratur ud til endnu flere, men der ligger samtidig en udfordring i at sikre et mangfoldigt udbud. Det vigtigste er, at alle danskere har adgang til den verden, som litteraturen åbner op for. En verden, der har lige så meget at byde på, hvad enten den kommer fra en bestsellerkrimi eller en nonprofitudgivelse.

Socialdemokraterne ønsker en litteratur for alle. En levende litteratur, der både er præget af mangfoldighed og kvalitet. Bøgerne skal ud til læserne, og det skal ske tidligt. De nye generationer skal i højere grad selv inddrages i litteraturen, hvis litteraturen skal nå dem. Nutidens unge vil deltage, høres og være en del af sociale fællesskaber, og det er netop, hvad litteraturen kan tilbyde: En mulighed for fordybelse og erkendelse i fællesskab med andre.

Socialdemokraterne ønsker, at vores sprog og kulturarv forvaltes på den bedst mulige måde. Dansk er et meget lille sprogområde, og derfor er det vigtigt, at litteratur på dansk støttes. Danskerne skal opleve et udvalg af dansk litteratur, der både rummer vækstlag og bestsellere, det tænksomme og det underholdende, det smalle og det brede.

Det første møde med litteraturen
På mange skoler landet over møder børn ikke længere bøger i samme omfang som tidligere. Det ses blandt andet i et stigende antal af unge, der aldrig læser bøger. Den udvikling er bekymrende, fordi forskning har vist, at når børn lystlæser, styrkes deres faglige indlæring også. Udviklingen kan kun vendes ved at forstå, at børn og unges kulturvaner er under forandring. Den unge generation vil ikke være passive modtagere, men i stedet være aktive, deltagende og have mulighed for selv at udtrykke sig. Der er derfor brug for en højere grad af inddragelse og involvering af de unge. Skriveklubber og læsegrupper er i hastig fremgang, da de netop giver mulighed for at udtrykke sig og være en del af et socialt fællesskab.

Nogle folkeskoler har med succes benyttet huskunstnerordningen og med hjælp fra etablerede forfattere oprettet forfatterskoler for børn og unge. På den måde får børnene litteraturen ind af bagvejen, fordi deres interesse og forståelse for litteraturen vækkes, når de selv arbejder med den. I gymnasiet kan man lade sig inspirere af de amerikanske colleges, der på forsøgsbasis indfører valgfag i kreativ skrivning og tilknytter anerkendte forfattere som undervisere.

Bogstartordningen er et initiativ, der giver børn i udsatte boligområder en bogpakke på deres lokale bibliotek med vejledning fra en bibliotekar. Ordningen understøtter på den måde, at udsatte børn får oplevelser med bøger, hvilket styrker deres sproglige udvikling og giver dem et bedre udgangspunkt for at lære at læse.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At landets folkeskoler har et vedvarende fokus på dansk litteratur.
- At tiltag som skriveworkshops og læsegrupper bliver et mere udbredt kulturtilbud for børn og unge for eksempel gennem kulturskoler.
- At huskunstnerordningen bliver anvendt til at oprette forfatterskoler for børn i folkeskolen.
- At bogstartordningen for udsatte børn i boligområder fortsætter og om muligt udbygges.

Kvalitetslitteratur på biblioteket
Landets biblioteker skal helt grundlæggende tilbyde et bredt udvalg af skøn- og faglitteratur af høj kvalitet. I en tid, hvor det kommercielle marked fokuserer på bestsellere, er det vigtigt, at bibliotekerne har fokus på alle genrer for at fremme mangfoldigheden i litteraturen.

Den øgede efterspørgsel for adgang til digital litteratur, gør det naturligt, at bibliotekerne også stiller digital litteratur til rådighed for biblioteksbrugerne. På den måde udfylder bibliotekerne også deres funktion som formidler og indkøber af e-bøger. I den analoge verden har bibliotekerne og rettighedshaverne fundet en sund balance, som både sikrer plads til et kommercielt marked, og at bibliotekerne gratis kan stille litteratur til rådighed for borgerne. Det er afgørende, at denne balance også opretholdes i den digitale verden.

Bibliotekernes indkøb af litteratur må aldrig blive en automatisk proces, der er styret af pris og popularitet. I stedet skal bibliotekerne købe litteratur efter en kvalitativ udvælgelse for at sikre et mangfoldigt udvalg af litteratur.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At finde en hensigtsmæssig balance på det digitale udlånsområde, så der også er plads til kommercielle aktører på markedet.
- At motivere bibliotekerne til at udvikle og styrke litteraturformidlingen for yngre såvel som ældre danskere gennem introduktionsforløb, læsekredse og andre initiativer.

Nye tider for litteraturen
Den digitale udvikling har en stigende indflydelse på kulturen og herunder i høj grad også litteraturen. Et stadig mere digitalt samfund giver udfordringer, men også nye muligheder for forfattere og forlag. Én udfordring er at skabe nye forretningsmodeller, så forfatternes rettigheder og indtjening sikres. Litteraturbranchen bør lære af musik og film, der med succes har etableret digitale platforme for streaming af deres indhold. Lignende tiltag er allerede ved at etablere sig indenfor e-bøger, og meget tyder på, at dette marked kun vil vokse i fremtiden.

Samtidig er det vigtigt at sørge for, at danskerne også i fremtiden har adgang til et mangfoldigt udvalg af litteratur. Socialdemokraterne ønsker at skabe de bedste forudsætninger for en digital omstilling. Transformationen fra trykt til digital litteratur rummer mange muligheder, men det er også afgørende at finde nye forretningsmodeller, der fortsat kan sikre en bæredygtig økonomi i bogbranchen.

Digitaliseringen giver danske forfattere lettere adgang til nye markeder. En række danske forfattere har allerede vist vejen og skaffet Danmark international fokus. Dette bør udnyttes til at udbrede dansk litteratur i udlandet.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der nedsættes et litteraturpanel af litteraturkyndige, der skal bidrage med faktuel viden og analyser af udviklingstendenser, som vil påvirke litteraturområdet.
- At litteraturbranchen udvikler et validt statistikgrundlag, der kan anvendes til at analysere litteraturens aktuelle situation.
- At litteraturfestivaler og lignende formidlingsaktiviteter fortsat understøttes.

Støtteordninger for litteratur
I et lille sprogområde som det danske er der behov for forskellige støtteordninger, da litteraturen ikke kan overleve på markedsvilkår alene. Litteraturstøtte i form af biblioteksafgift til forfatterne, legater, oversættelsesstøtte m.m. er vigtige led i det litterære økonomiske kredsløb og er med til at sikre et mangfoldigt bogmarked.

Udbredelse af kendskabet til dansk litteratur i udlandet har ikke bare betydning for den enkelte forfatter, men er også med til at profilere Danmark internationalt og har positive konsekvenser for image, kultureksport, turisme m.m. Oversættelsesstøtte er en relativ billig og særdeles effektiv måde at støtte danske forfatteres vej til udlandet.

Der ligger desuden en vigtig kulturpolitisk opgave i at bidrage til den interkulturelle forståelse ved at gøre udenlandsk litteratur tilgængelig for danskerne og dermed øge vores kendskab til andre lande og kulturer.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der prioriteres midler til Kunstfondens oversættelser af dansk litteratur til udenlandske sprog og til oversættelser af udenlandsk litteratur til dansk.
- At de nuværende forskellige støtteordninger og legater til dansk litteratur også i fremtiden sikrer et mangfoldigt bogmarked.

Musik

God musik vækker vores følelser. Den både udfordrer og inspirerer os med sin energi og kreativitet. Som kunstart spænder musik enorm bredt. Fra klassisk til hård rock til nye genrer, der endnu ikke er defineret. Musikkens diversitet er helt afgørende for, at vi fortsat kan have et rigt musikliv i Danmark.

Det danske musikliv har det på mange måder rigtig godt både kunstnerisk og kommercielt. Derfor handler det om at bevare de gode vilkår, så musiklivet fortsat kan udfolde sig i kvalitet, vækst, tilgængelighed og mangfoldighed. Digitaliseringen skaber udfordringer for musikernes indtjening, men tiltag som Spotify og YouTubes aftale med Koda viser, at der kan skabes konstruktive løsninger blandt musikbranchens aktører.

Socialdemokraterne ønsker et bredt dansk musikliv, hvor kvalitet, kreativitet og udfordrende oplevelser er i centrum.

Musik i folkeskolen
Folkeskolereformen giver nye spændende muligheder for musikken. En række undersøgelser har vist en positiv sammenhæng mellem udviklingen af musiske og andre kreative færdigheder og tilegnelsen af andre stofområder. Der er derfor et uforløst potentiale for musikken i folkeskolen. Folkeskolereformen giver mulighed for partnerskaber og samarbejde mellem folkeskolen, musikskoler og andre musikinstitutioner. En udbredelse af sådanne samarbejder til alle landets kommuner og folkeskoler vil medføre en klar – og tiltrængt – styrkelse af musikfaget. Det er også oplagt at benytte huskunstnerordningen til at invitere musikere ud på skolerne for at undervise og inspirere eleverne.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At kommunerne gør brug af folkeskolereformens muligheder for at inddrage musikskolerne i den understøttende undervisning i folkeskolen.

- At kommunerne er opmærksomme på mulighederne for, at folkeskolens elever på visse betingelser kan opfylde deres undervisningspligt ved at deltage i undervisning på musikskoler.

- At kommunerne overvejer de nye muligheder for at oprette eliteklasser i musik.

- At alle elever oplever mindst én skolekoncert årligt i deres skoleforløb. Dette kan for eksempel ske i samarbejde med eksisterende spillesteder, festivaler, landsorkestre, kulturpakker og foreningen Levende Musik i Skolen.

Musikskoler
For Socialdemokraterne er det et velfærdsgode, at alle danske børn har adgang til kvalificeret musikundervisning og sammenspilsaktiviteter til en overkommelig pris. Samtidig spiller musikskolerne en afgørende rolle i udviklingen af den musikalske fødekæde. De bør derfor være omdrejningspunkt for lokale musikundervisningstilbud til alle børn og unge. Musikskolerne skal også henvende sig til børn i førskolealderen og kunne skabe åbne amatørtilbud for voksne, der er vokset ud af musikskolens aldersramme. Folkeskolereformen giver nye muligheder for de danske musikskoler. Det er vigtigt, at der bliver skabt stærke samarbejder mellem musikskoler og folkeskolen om at give stærke musiktilbud til eleverne.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At musikskolerne samarbejder med folkeskolen om at skabe stærke musiktilbud til eleverne.

Amatørmusikken

Amatørmusikken bidrager i høj grad til det samlede danske musikliv. Amatørmusikken er kendetegnet af højt aktivitetsniveau båret af musikglæde, inspiration og ofte drevet af ildsjæle med musik i blodet. Det frodige musikliv på amatørplan skal også fremover udfolde sig i Danmark.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At støttemidler til amatørmusikken uddeles med henblik på at øge kvalitet, mangfoldighed og tilgængelighed i musikaktiviteterne.

Vækstlag, smalle genrer og økonomisk støtte
Hvis vi ønsker bredde, mangfoldighed og høj kvalitet i det danske musikliv, skal vi især værne om og styrke de musikalske vækstlag og de smalle musikgenrer. Det er ofte her, at den nyskabende kunst opstår, og hvor modet til at eksperimentere og gå nye veje trives. Vi må værne om den mangfoldighed af kunstnere, som vi ser i Danmark, ved at sikre rammerne for vækstlagenes muligheder.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At de rytmiske spillesteder i højere grad bidrager til at fremme de musikalske vækstlag og smalle genrer, så de bliver nøglespillere i den musikalske vækst.

- At der etableres lokale musikråd, hvor den enkelte kommunes musikliv kan mødes på tværs af niveauer.

- At transportstøtten under Kunstrådets Musikudvalg lettes administrativt.

- At kommunerne med bistand fra lokale spillesteder sikrer gode øvelokaletilbud til de lokale rytmiske musikere.

Musikuddannelserne
En betydelig del af skaberne og udøverne af musik i Danmark er uddannet på landets konservatorier. Det samme gælder for et stort antal musiklærere. Kandidaterne fra de danske konservatorier er derfor et afgørende råstof for fremtidens musikliv. Desværre er konservatorierne præget af en kønsmæssig skævvridning, der blandt andet kommer til udtryk i en markant overvægt af mænd på de rytmiske linjer. Derudover er de danske musikuddannelser præget af mange udenlandske studerende, hvilket kan blive problematisk for udviklingen af den hjemlige talentmasse.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At konservatorierne som en naturlig forpligtelse afsætter midler til at indgå i internationale musikfaglige netværk, der kan sikre fornyelse, inspiration og konkurrencedygtighed i produktionen af kandidater.

- At konservatorierne i højere grad efterstræber en mindre kønsmæssig ubalance på de forskellige musiklinjer.

- At så mange danske studerende som muligt har kvalitet til at blive optaget på de danske musikuddannelser.

Rytmiske spillesteder og livescenen
Det skal være muligt at høre professionel rytmisk musik af høj kvalitet, uanset hvor i landet man bor, og uanset hvilken indtægt og social status man måtte have. Derfor er støtten til de regionale spillesteder og honorarstøtten til arrangørforeningerne en livsvigtig forudsætning for udviklingen af stort set al musikalsk aktivitet. Koncertarrangører spiller i dag en altovervejende rolle for musikkens formidling. De har den direkte publikumskontakt, kender musikkens målgrupper og sammensætter koncertprogrammerne i den rette balance til et bredt publikum. Der er brug for en bredere anerkendelse af koncertarrangørernes rolle og deres vigtighed som aktør.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At honorarstøtten til spillesteder og koncertarrangerende foreninger sikres inden for jazz, rock, verdensmusik, klassisk, ny kompositionsmusik, electronica og alle andre musikgenrer.

- At honorarstøtten gøres mere fleksibel med opdeling i to puljer: Én pulje med etårige bevillinger, der med korte ansøgningsfrister og behandlingstid kan reagere i tråd med musiklivets dynamiske processer. Én pulje med toårige bevillinger til de erfarne spillesteder og andre koncertarrangører, der igennem mange år har bevist deres kompetencer og kunstneriske integritet.

Musikeksporten, digitalisering og det globale musikmarked
Danmark har allerede en betydelig musikeksport, men der findes uden tvivl stadig et stort uudnyttet kunstnerisk og økonomisk potentiale. Musikeksport udspringer ikke blot af et godt produkt, men i lige så høj grad af at få produktet præsenteret på den rigtige måde, på det rigtige tidspunkt og på det rigtige marked. Digitaliseringen af musik er blevet en realitet, der ikke er til at komme udenom. Udviklingen giver udfordringer for musikbranchens indtjeningsmuligheder, når store internationale internetvirksomheder tjener penge på dansk musik uden at støtte kunstnerne økonomisk. Socialdemokraterne følger nøje udviklingen og anerkender, at der er behov for internationalt samarbejde og aftaler, der kan sikre musikernes ophavsrettigheder.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At sikre at alle led i musikbranchen får en retfærdig del af den indtjening, som deres musik genererer.

- At sikre en fortsættelse af Music Export Denmark (MXD).

Scenekunst

Scenekunsten er nuets kunstart, der i sit levende samspil mellem scene og publikum kan skabe en vigtig følelse af fællesskab. Samtidig oplever man som enkelt individ at blive talt til og respekteret i det rum, man deler med udøverne og resten af publikum.

Vores verden digitaliseres i højere og højere grad. Scenekunsten er en af de kunstformer, der kommunikerer direkte med sit publikum. Derfor er scenekunsten også i stand til at sætte vanskelige temaer på dagsorden og tage diskussioner her og nu i rummet med sit publikum. Socialdemokraterne vil arbejde for, at scenekunsten bliver en naturlig del af vores tilværelse og kulturelle liv, som alle danskere har lige muligheder for at opleve og deltage i.

Scenekunsten rummer med sine mange genrer mulighed for at nå publikum både bredt og dybt. Socialdemokraterne vil arbejde for at skabe udviklingsmuligheder for de allerede kendte genrer og for de forgreninger af kunstarten, som ingen endnu ved, hvordan ser ud.

Den danske scenekunst
Teaterlivet i Danmark er præget af stor mangfoldighed i form af mange forskellige teatre. Der er scenekunst i mange afskygninger og på mange forskellige niveauer: Det Kongelige Teater, Københavns teatersamarbejde (herunder fem teatre), Landsdelsscener uden for København (Odense, Aarhus og Aalborg Teater), de turnerende teatre, egnsteatre, små storbyteatre, projektteatre og enkeltprojekter. Der findes altså et omfattende net af forskellige typer af teatre, der også støttes på forskellig vis. De større teatre modtager typisk driftsstøtte direkte på finansloven, mens andre teatre støttes gennem bevillinger fra Statens Kunstfond og kommunerne.

Scenekunstens udfordringer
Fremtidens scenekunst i Danmark står overfor en række udfordringer, som det er vigtigt at være opmærksom på. De væsentligste udfordringer er:

- Behovet for i endnu højere grad at udbrede scenekunsten.
- Manglende handlingsplaner for at styrke samarbejdet mellem folkeskolen og teatrene med henblik på at få flere børn til at interessere sig for scenekunst. Ikke mindst i lyset af folkeskolereformens muligheder.
- En tendens til kun at fokusere på mainstream udtryk som følge af en øget opmærksomhed på belægningsprocenter og et generelt økonomisk pres.
- Fortsatte vanskeligheder ved at få både publikum og medierne til at interesse sig for den scenekunst af høj kvalitet, der findes udenfor København og i de andre større byer.
- Et behov for et bedre kendskab til teaterpublikummets forbrugsvaner.

En mere fleksibel teaterstruktur
Den komplekse teaterstruktur med mange typer af teatre med forskellige vilkår for statslig og kommunal støtte har haft en tendens til at fastlåse teatrene i forhold til organisering, form og kunstnerisk indhold. Der har generelt været for lidt samarbejde, for få partnerskaber og for lidt tænkning på tværs af forskellige ordninger.

Der er i de sidste par år blevet arbejdet målrettet for at bløde det faste hierarki op i scenekunstlandet. Det er blandt andet sket gennem Statens Kunstråds ”Company in residence”-ordning og modeller for gruppers og enkeltprojekters gæstespil på de større institutionsteatre. Dette arbejde bør fortsætte, og nye muligheder for samarbejde på tværs af de forskellige lag i scenekunstlandskabet bør undersøges og understøttes.

Samtidig er det vigtigt, at der kommer flere muligheder for ”åbne scener” i hele Danmark, så publikum sikres et varieret møde med scenekunsten - også den helt nytænkende.

Derudover skal muligheden for at styrke vækstlag og frie grupper i dansk scenekunst øges, så udvikling og mangfoldighed også sikres i fremtiden.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At fjerne barrierer for samarbejder mellem alle former og formater af scenekunst både internationalt, nationalt og lokalt.

- At arbejdet med at etablere en åben scene i København for projektteatre og uafhængige scenekunstnere genoptages.

- At der gives endnu bedre mulighed for at etablere samarbejder mellem de faste teatre, projektteatre og uafhængige scenekunstnere efter princippet "flere ensembler i samme hus".

Publikumsudvikling
Rigtig mange danskere går hvert år i teatret. Undersøgelser viser, at teaterpublikummet generelt er ældre og mere veluddannet end gennemsnittet af befolkningen. Det er afgørende, at scenekunst bliver tilgængelig og et naturligt kulturelt tilvalg for alle befolkningsgrupper. Det er afgørende, at børn og unge tidligt møder scenekunsten, så de bliver et kvalificeret publikum, der i med- og modspil med scenekunsten kan være med til at udvikle den.

Det kræver publikumsudviklende indsatser at få nye segmenter i teateret. Alle teatre bør spille en rolle i forbindelse med at få nye grupper i teatret, da det er i teatrenes egen interesse at skabe et større og bredere publikumsgrundlag. De større teatre bør naturligt spille en central rolle i dette arbejde og dele deres erfaringer med de andre aktører i scenekunstlandskabet.

Socialdemokraterne ønsker at styrke tiltag, der opsøger, udvikler og kvalificerer publikum til at være aktive brugere af scenekunsten. På den måde udvikler kunsten sig i sammenhæng med publikum – og publikum udvikler sig med.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At de offentligt støttede teatre, og særligt de større teatre, motiveres til at udvikle nye publikumsgrupper.

Det Kongelige Teater
Det Kongelige Teater skal være den nationalscene, der på alle niveauer præsenterer det bedste og det mest spændende. Socialdemokraterne forventer, at Det Kongelige Teater ikke blot viser vejen for den moderne og klassiske dramatik, opera og ballet, men også tør være innovative og satse på nye danske talenter, herunder de danske dramatikere. Samtidig bør Det Kongelige Teater sikre et stærkt samarbejde med de øvrige teatre og vækstlag og fortsat styrke samarbejdet med international scenekunst.

Det Kongelige Teater er hele Danmarks teater. Derfor skal flest mulige danskere også have mulighed for at benytte sig af teatrets tilbud. Der er i den forbindelse fortsat behov for nytænkning af formidlingen af teatrets tilbud. Det Kongelige Teater bør også fokusere på at anvende forskellige platforme for at nå så bredt et publikum som muligt over hele landet. For eksempel via TV og biografvisninger. Derudover bør Det Kongelige Teater have tilbud til publikum hele året rundt.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At Det Kongelige Teater fortsat opfylder deres forpligtelse om formidling og udvikling af publikumsgrupper i hele landet.

- At Det Kongelige Teater i højere grad samarbejder med andre teaterproduktioner fra ind- og udland.

- At Det Kongelige Teater fortsat afprøver nye tiltag for at få et bredere landsdækkende publikum, for eksempel ved øget transmission på TV og samarbejde med biografer om at vise live operaforestillinger.

Landsdelsscener
Landsdelsscenerne er en vigtig del af det danske scenekunstlandskab, fordi de fungerer som regionale kraftcentre for scenekunst af høj kvalitet. Det er vigtigt, at landsdelsscenerne har ressourcer til stort opslåede, spektakulære forestillinger, men også eksperimenterende og nytænkende scenekunst.

Socialdemokraterne ønsker, at landsdelsscenerne skaber mulighed for et endnu tættere samarbejde med det øvrige teaterliv, herunder også egnsteatrene. Et tættere samarbejde skal sikre det bedst mulige udbud af forestillinger gennem fælles udvikling og udveksling af projekter.

Socialdemokraterne vil:

- Fortsat understøtte landsdelsscenerne, der er vigtige regionale kraftcentre for scenekunst.

Egnsteatre
Egnsteatrene er afgørende for, at danskere over hele landet har adgang til professionelle teateroplevelser. Derfor skal egnsteatre fortsat støttes, så de kan udvikle sig. Det skal blandt andet ske gennem et stærkere samarbejde med den øvrige scenekunst. Derudover er udvikling af nye publikumsgrupper en vigtig del af egnsteatrenes opgaver.

Socialdemokraterne vil:

- Fortsat understøtte egnsteatrene, så alle danskere har adgang til scenekunst af høj kvalitet.

Børneteater og folkeskolen
Danmark har et yderst velfungerende børneteatermiljø, der hele tiden udvikler nye former og temaer for at nå både de helt små, de større og de unge. De danske børneteatre yder også en helt særlig formidlingsindsats. De mange turnerende grupper og forestillinger når ud i de fjerneste afkroge af landet på både skoler og biblioteker.

Folkeskolen er i sin nye form et oplagt sted for indsatser, der skal give den nye generation af kulturforbrugere forståelse for scenekunstens kvaliteter. Alt for få elever får gennem skolen oplevelser med professionel scenekunst, selv om der er mange oplagte muligheder for projekter og samarbejde mellem folkeskolen og scenekunsten.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At sikre eleverne i folkeskolen bedre muligheder for professionelle scenekunstoplevelser, blandt andet gennem tilbud om samlede kulturpakker til kommunerne og fortsat understøttelse af huskunstnerordningen under Statens Kunstfond.

- At dansk børneteater fortsat får støtte og mulighed for at udvikle sig.

Internationalt format
Det har længe været en del af scenekunstlivet i Danmark, at internationale gæstespil inspirerede både de danske kunstnere og publikum. Det er vigtigt for både kunstnere og publikum at opleve den internationale scenekunst. Men det er også vigtigt at sende dansk scenekunst ud i verden. Socialdemokraterne ønsker at støtte tiltag, der formidler den samlede danske scenekunst internationalt.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At scenekunsten bliver en del af Danmarks internationale branding-strategi.

- At der gives større incitament til internationale og nordiske co-produktioner med tilskud fra blandt andet EU og Nordisk Råd.

- At der fortsat vil være fysisk og økonomisk råderum til internationale gæstespil i Danmark.

Uddannelse
De danske scenekunstuddannelser er ved at blive omlagt til bachelor- og kandidatuddannelser. Omlægningen er en klar styrkelse af de tidligere fireårs-uddannelser, og strukturelt vil de lægge sig tættere op ad andre kunstuddannelser i udlandet. Optagelseskravet til uddannelserne vil fortsat være optagelsesprøver, og det er vigtigt, at overgangen til den nye uddannelsesstruktur sker i etaper. Strukturændringen har ikke til hensigt at ensrette de enkelte scenekunstuddannelser i Danmark. Tværtimod ønsker Socialdemokraterne, at uddannelserne arbejder for at udvikle forskellige kunstneriske tilgange og profiler, så diversiteten sikres.

Danmark har fået sin første egentlige artistuddannelse i form af Akademiet For Utæmmet Kreativitet (AFUK) i København. Uddannelsen vil kunne tilføre ny talentmasse til scenekunsten, og særligt til cirkus og nycirkus-genren. Sammen med musicaluddannelsen i Fredericia giver AFUK nye spændende muligheder for scenekunsten i hele landet. Det er vigtigt løbende at evaluere de nye uddannelser for at sikre kvaliteten og skabe de bedst mulige rammer.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At overgangen til den nye struktur for scenekunstuddannelserne sker i etaper, så ændringerne løbende kan tilpasses og justeres.

- At adgangskravet til scenekunstuddannelser fortsat vil være optagelsesprøver.

- At de enkelte uddannelser udvikler forskellige kunstneriske tilgange.

- At AFUK og musicaluddannelsen fortsat støttes og løbende evalueres med henblik på at få det optimale ud af de nye uddannelser.

- At der skabes større fokus på forskning i scenekunst.

Amatørteatret
Amatørteatret kan styrke fællesskabet i grupper med sociale forskelligheder i by- og arbejdsmiljøer, og det kan generere lyst og evne til professionel udøvelse. Socialdemokraterne anerkender vigtigheden af amatørteatrets virke og ønsker at skabe gode rammer for, at amatørteatret kan udvikle sig.

Socialdemokraterne vil:

- Motivere til nye former for samarbejde mellem amatører og professionelle inden for scenekunsten.

Teaterforeningerne
Landets mange teaterforeninger er en del af rygraden i den geografiske spredning af scenekunsten.
Socialdemokraterne vil se på vilkårene for teaterforeningerne og den centrale indsamling af erfaringer for formidling og publikumsudvikling.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At styrke og forenkle formidlingen af billetter og forestillinger.

- At støtte tiltag der formidler professionel rådgivning og konsulentbistand til teaterforeningerne.

Teaterfestivaler
Der afholdes hvert år stadig flere teaterfestivaler rundt omkring i de danske kommuner. Det er en positiv udvikling, der er med til at tiltrække nye publikumsgrupper, som normalt ikke interesserer sig for scenekunst. Senest er der i København etableret festivalen CPH:Stage, der har opbakning hos hele det københavnske teatermiljø.

Socialdemokraterne vil:

- Understøtte arbejdet med teaterfestivaler i hele landet, da de bidrager til en større diversitet og et øget fokus på scenekunsten.

Film

Film er en kunstform, der skaber fællesskab på tværs af alder og social baggrund. Film er et af de mest populære kulturtilbud, og Danmark har en stærk tradition for at lave et bredt udvalg af kvalitetsfilm hvert eneste år. Dansk film nyder stor opmærksom og succes internationalt, og i de seneste år har danske dokumentarfilm og tv-serier vundet stor international anerkendelse. Det er vigtigt at understøtte den positive udvikling af disse formater, men det skal ikke ændre på den grundlæggende støtte til danske spillefilm. Det er filmbranchen, der i stor stil skaber de talenter, der er grundlaget for tv-serier og dokumentarfilms succes.

Fremtidens store udfordring bliver at sikre finansieringen af dansk film på et marked domineret af digital distribution af film gennem store internationale virksomheder. Socialdemokraterne vil arbejde for at ruste dansk film til denne overgang, så vi også i fremtiden kan nyde godt af den danske filmmagi.

De danske filmstøtteordninger
Dansk Filminstitut (DFI) yder gennem forskellige ordninger støtte til udarbejdelse af danske kort-, dokumentar- og spillefilm. Konsulentordningen for spillefilm har til formål at støtte den gode fortællekunst og sikre bredde, mangfoldighed og kunstnerisk kvalitet. Markedsordningen har fokus på film med populærkulturelle kvaliteter og støtter film med bred publikumsappel. Derudover er der også særlige støtteordninger til co-produktioner med udenlandske producenter, talentudvikling og dokumentarfilm. Udvalgte konsulenter indenfor hver ordning behandler ansøgninger om støtte fra den enkelte filmproducent.

Socialdemokraterne ønsker:

- At produktionen af danske film fortsat støttes for at sikre et dansk alternativ til udenlandske film i biograferne og dermed et større dansk publikum.
- At dansk films succes udbredes til hele Danmark gennem fortsat incitament til at fortælle og producere historier fra og i hele Danmark.
- At Danmark arbejder aktivt på at tiltrække udenlandske filmproduktioner.
- At dansk dokumentarfilm fortsætter sin positive udvikling.
- At unge instruktører og producenter også i fremtiden har mulighed for at udfolde deres talent gennem New Danish Screen.
- At børnefilm af høj kvalitet fortsat støttes.
- At de danske filmfestivaler fortsat støttes økonomisk gennem DFI.
- At danskerne og særligt børn og unge i højere grad har adgang til at arbejde med filmmediet. Her giver folkeskolereformen nye spændende muligheder for projekter og samarbejde.
- At der arbejdes med nye finansieringsmodeller mellem internationale digitale distributører og danske filmproducenter.

Regionale filmfonde
De regionale filmfonde er vigtige for, at danske film produceres i hele landet og bredt afspejler det danske samfund. Filmfondene skal ses som erhvervsstøtte, der primært fokuserer på lokale og regionale kommercielle muligheder og arbejdspladser. Sammen med den traditionelle filmstøtte skaber de regionale filmfonde gode forudsætninger for danske filmproducenter. Det er dog vigtigt med et grundlæggende fokus på film af høj kunstnerisk kvalitet.

Indsatsen for at få flere udenlandske filmproduktioner til Danmark skal styrkes. Copenhagen Film Fund er et godt eksempel på et tiltag, der kan være tiltrække flere udenlandske spillefilm og tv-serier. Tiltaget har en positiv virkning på at brande Danmark internationalt og skaber også nye

arbejdspladser. Socialdemokraterne bakker derfor op om Copenhagen Film Fund, der er et nyt element i det danske filmlandskab.

Socialdemokraterne vil:

- Fortsat understøtte de regionale filmfondes virke, og herunder Copenhagen Film Fund.

Biografer
Biografen har traditionelt været og er stadig filmens hovedplatform. Nye formidlingskanaler som streaming og video on demand (VOD) er dog i kraftig vækst og vil uden tvivl skabe udfordringer for de danske biografer. Særligt de små biografer kan få det svært i konkurrencen om filmseerne. Det er problematisk, da et bredt geografisk udbud af biografer landet over er vigtigt.

Mange film når kun at blive fremvist i en kort periode i landets biografer. Socialdemokraterne ønsker at se på muligheden for at film, der kun opnår begrænset visningsperiode i biografen, hurtigere kan komme ud til forbrugerne via andre kanaler som TV, DVD, streaming m.fl.

Socialdemokraterne vil:

- Løbende overvåge de små biografers betingelser og udfordringer.

- Arbejde for at der iværksættes undersøgelser af mulighederne for, at udvalgte film kan komme hurtigere fra biografen til forbrugerne via andre formidlingskanaler.

Dokumentarfilmen i front
Dokumentarfilmen giver mulighed for fordybelse og indsigt og er et uvurderligt kritisk spejl på samfundsudviklingen. Dokumentarfilmen har de seneste år fået øget opmærksomhed, hvilket blandt andet kan ses ved CPH:DOX festivalens succes. Det er nødvendigt fortsat at investere i produktion af dansk dokumentarfilm og give nye talenter chancen, hvis den positive udvikling skal fortsætte.

Socialdemokraterne ønsker:

- At se på hvordan man kan styrke finansieringen af dansk dokumentarfilm.

- At DR og TV 2 fortsat støtter produktionen af dokumentarfilm.

- At rammerne for støtte til dokumentarfilm fra DFI undersøges, og at der oprettes et enstrenget og slagkraftigt dokumentarfilmcenter under DFI.

- Et øget fokus på at afsætte ressourcer til markedsføring og distribution af dokumentarfilm.

- Bedre muligheder for at give mere udviklingsstøtte til dokumentarfilm.

Børnefilm
Danmark indtager en stærk position i forhold til at skabe dramatik for børn og unge. Både dansk børne-tv, teater og danske børne- og ungdomsfilm har stor gennemslagskraft både i Danmark og i udlandet. Socialdemokraterne ønsker fortsat at styrke produktionen af danske børne- og ungdomsfilm.

Socialdemokraterne ønsker:

- At DR og TV 2 fortsat prioriterer udviklingsmidler til børneproduktioner.
- At der fortsat afsættes ressourcer til bedre markedsføring af børnefilm.

Talentudvikling
Dansk films succes har været båret af en talentfuld generation af producenter og instruktører, som stadig spiller en stor rolle i udviklingen af dansk film. Det er vigtigt også at sikre den næste generation i dansk film. Støtten til talentudvikling sker i dag gennem flere forskellige ordninger. Der gives særlig støtte til talenter via spillefilmsordningen og gennem den selvstændige ordning New Danish Screen.

Socialdemokraterne ønsker fortsat at støtte talentudviklingen i dansk film, men der er også brug for at evaluere de forskellige ordninger.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At talentudvikling inden for dansk film fortsat har høj prioritet og støttes af særlige ordninger under DFI.
- At de forskellige støtteordninger for talentudvikling evalueres.

Nye finansieringsmuligheder og digitale udfordringer
Ifølge økonomiske analyser oplever dansk film en stigende reduktion i markedsindtægter. De vigende indtægter betyder, at producenterne i højere grad sikrer deres økonomi allerede i finansieringsfasen og frasælger indtægtsmulighederne, inden filmen er færdig. Den danske model, hvor der er balance mellem filmstøttens risikovillige kapital og filmproducentens risikovillighed i forhold til kunstneriske satsninger, har behov for at finde en ny balance.

Nye stærke aktører som Netflix og Google har store indtægter på digital distribution af film. Derfor må de også tage ansvar ved at være med til at finansiere de film, der skaber deres indtjening. De analoge indtægter som DVD-salg er stærkt faldende, og der er brug for, at de digitale aktører tager mere ansvar for den filmbranche, som de selv lever af. En aftale med de internationale aktører bør ske under EU og bygge på frivillighed. Det er i alles interesse, at der også i fremtiden er ligevægt mellem finansiering og indtægter.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At den enkelte filmproducent får større valgfrihed i finansieringsfasen. Det skal blandt andet ske gennem en styrket position inden for VOD og på det digitale marked.
- At skabe nye nationale og internationale aftaler, så digitale distributører i højere grad kommer til at finansiere filmproduktion.
- At der laves yderligere undersøgelser og markedsanalyser af indtægtsforholdene i dansk film.

Filmfestivaler og kunstbiografer
De danske filmfestivaler som CPH PIX, Buster Børnefilmfestival og CPH:DOX er vigtige for markedsføringen af dansk film. Derudover giver filmfestivalerne også publikum mulighed for at møde film, som ofte ikke vises i biograferne. De danske kunstbiografer er også vigtige for formidlingen af mere smalle film.

Socialdemokraterne ønsker:

- At både de danske filmfestivaler og de mindre kunstbiografer fortsat støttes.

Spil

Spil er en stor del af hverdagen for mange danskere. Flere og flere danskere spiller dagligt, og det er snart mange år siden, at computerspil blot var noget for børn og unge. Kulturministeriets undersøgelse af danskernes kulturvaner viser, at 18 procent spiller computerspil hver dag, og knap halvdelen af befolkningen spiller jævnligt. Og det er ikke kun foran computeren, at det foregår. Danskerne spiller stadig på pc og konsoller, men også apps og casual games vinder mere og mere frem. Ligesom at vi også ser eksempler på spil, der rykker ud i det fysiske rum.

Spil er i sin reneste form leg. Et kreativt frirum, hvor fantasien får frit løb, og hvor spillerne samarbejder, konkurrerer og løser opgaver. Derfor skal vi have en politik for området. Vi skal have nogle ambitioner for, hvordan vi styrker dansk spiludvikling som erhverv, og hvordan vi videreudvikler sproget og æstetikken i danske spil. Derudover er der behov for at se på, hvilke uddannelsesmæssige udfordringer, der er på området.

Et kæmpe potentiale: Kultur og erhverv i samspil
Spilbranchen har især over de seneste fem år udviklet sig markant og er ikke længere kun en startup-branche. Der er stadig mange helt nye og ganske små virksomheder, men også flere og flere mellemstore virksomheder. De helt store virksomheder er der dog fortsat ikke mange af, og det må være en af ambitionerne for en dansk spilpolitik at sikre rammebetingelser, så de små virksomheder kan vokse og blive større, så de mellemstore firmaer kan blive rigtig store, og så de helt store virksomheder med mange ansatte og stor omsætning bliver i landet og ikke fristes til at søge mod steder med attraktive støtteordninger og lavere lønninger uden for Danmark.

Spilbranchen har mulighed for at fungere både som lokomotiv og fyrtårn. Som vækstlokomotiv, fordi spilbranchen er en af de brancher, der oplever størst vækst i disse år. Som fyrtårn, fordi vi i Danmark har en unik mulighed for at indtage en førerposition på dette område.

Den mulighed må vi ikke tabe på gulvet. Der er også andre lande, der satser på spil, og som er lige så dygtige, som vi er i Danmark. Hvis ikke vi i Danmark sørger for at støtte spil med en kulturpolitisk begrundelse, så risikerer vi at miste nerven, det banebrydende og det modige. Hvis vi ikke sørger for, at de rammebetingelser, som branchen fungerer under, giver mulighed for at skabe arbejdspladser og omsætning, så forsvinder virksomhederne og udviklingen ud af landet. Branchen skal ikke nødvendigvis støttes direkte, men vil have gavn af den generelle økonomiske politik, hvor Socialdemokraterne har stort fokus på at skabe vækst og arbejdspladser.

Spil er et kulturprodukt
Der findes allerede en støtteordning til danske computerspil. Spilstøtteordningen, som administreres af Det Danske Filminstitut, kan støtte spil ud fra en række indholdsmæssige kriterier. Der er ingen tvivl om, at spilstøtteordningen har betydet rigtig meget for de projekter, som har fået støtte. Det er blot for få, og midlerne er for begrænsede. I Danmark støtter vi både film, litteratur, musik og en lang række andre kulturtilbud, fordi vi mener, at det er vigtigt, at de film, vi ser, de bøger, vi læser, og den musik, vi hører, bygger på dansk kultur, dansk sprog og en dansk virkelighed. På samme måde skal spil også støttes ud fra en kulturel begrundelse. Både af hensyn til vores børn og unge, der skal have dansksprogede spil og spil, der bygger på en genkendelig dansk virkelighed. Vi skal have et stærkt dansk modspil til internationale spil, der med store kapitalinteresser i ryggen nemt kan dominere udbuddet, også i Danmark.

Den eksisterende spilordning skal kunne omfatte nye områder. Støtteordningen vil fortsat primært skulle støtte den tidlige udvikling, men øremærkningen til spil rettet mod børn og unge skal fjernes. Set i lyset af, at hele befolkningen i dag spiller spil, er det vigtigt, at man understøtter udvikling og produktion af spil til alle brugergrupper. Med flere midler til spilordningen vil det være muligt at støtte flere projekter, støtte mere markant og mere modigt. Det giver fortsat mening at lade Det Danske Filminstitut (DFI) administrere spilordningen, men vilkårene for støtten skal løbende evalueres i en dialog mellem DFI og branchen. Spiludvikling forløber ikke efter samme model som filmproduktion, og det er afgørende for ordningens succes, at støtten administreres og tildeles ud fra en række kriterier, som er relevante i forhold til både branchens rammebetingelser og mediets egen æstetik og kunstneriske integritet.

Spil har public service-potentiale
Public service betyder egentlig ”i folkets tjeneste”. Gennem licensen finansieres public service-medier, der sikrer danskerne uafhængige og alsidige medietilbud af høj kvalitet, uanset om det ”kan betale sig” i rent kommerciel forstand. Det bør også gælde andre områder end blot radio og tv. Digitale spil får mennesker til at interagere, mødes og gå i dialog på tværs af alder, køn og sociale tilhørsforhold. En fremsynet mediepolitik vil derfor inkludere spil i public service-definitionen og give spil en andel af licensmidlerne.

Udvikling af den danske spilbranche
Spiludvikling er en del af indholdsbranchen og tilhører samme branche som film og tv. Her producerer private virksomheder med offentlig støtte indhold, der både underholder os, provokerer os, gør os klogere og inspirerer os. Spilbranchen leverer både arbejdspladser, omsætning, eksport og vækst.

Siden 2009 er antallet af spilvirksomheder vokset med 100 procent. Spilbranchen er på niveau med tv-branchen i forhold til antallet af arbejdspladser. Der er flere virksomheder i denne del af branchen end i fx filmbranchen. Målt på omsætning henter spilbranchen også kraftigt ind på filmbranchen og endda med en væsentlig større eksportandel. Ifølge de seneste tal fra Producentforeningen står spilbranchen for 728 arbejdspladser ud af de ca. 2300 arbejdspladser, der findes inden for dansk indholdsproduktion bredt set. Spilbranchen består fortsat primært af små virksomheder, mens omsætningen især genereres i de få store virksomheder.

Spilbranchen er af natur en international branche. Der er mange designere og udviklere i de danske spilvirksomheder, som kommer hertil fra andre lande, fordi der er spændende opgaver og et levende fællesskab i en lille, ung og dynamisk branche. Det er et privilegium og en styrke, som vi skal sætte pris på. Selve udviklingen af spil foregår ofte på tværs af landegrænser, og hverken sprog eller nationalitet er et problem inden for denne digitale branche. En af bagsiderne ved branchens internationale profil er, at mange virksomheder overvejer at flytte virksomhedsadressen til udlandet for at få bedre muligheder for vækst. Canada har i erkendelse af spilbranchens store betydning og vækstpotentiale for adskillige år siden etableret en række erhvervsstøtteordninger for spilvirksomheder. Der er danske spilvirksomheder, som konkret overvejer at flytte til Canada og få glæde af de støtteordninger, der gør det enklere både at etablere og drive en spilvirksomhed. Det vil betyde, at Danmark mister arbejdspladser på et område, som faktisk er i vækst, og at udbuddet af danskproducerede computerspil bliver svagere.

Spilbranchen har behov for risikovillig kapital. Virksomhederne i denne branche er internationalt orienterede og drives professionelt på markedsvilkår. Men det er en ung branche, som traditionelle investorer er forsigtige med at sætte penge i. Der er et stort behov for, at professionelle investorer får et bedre kendskab til branchen, så investeringerne kommer ind der, hvor de kan gøre nytte. På den måde bliver samspillet mellem virksomhed og investor frugtbart for begge parter.

Uddannelse af aktører inden for spilbranchen
Også på spilområdet har vi gode uddannelser i Danmark. Universiteterne, professionshøjskolerne og de kunstneriske uddannelser uddanner dygtige unge mennesker til alle aspekter af spiludvikling. Det er vigtigt at holde fast i de gode resultater og hele tiden arbejde på, at uddannelsernes indhold og struktur svarer til de krav, som branchen har. Samtidig skal de enkelte uddannelser have et vist spillerum og mulighed for at sætte egne mål og ambitioner. Vi skal respektere, at computerspil også er et kreativt og kunstnerisk rum, hvor der skal være højt til loftet og plads til udvikling.

Folkeskolen lægger grunden til børn og unges forståelse af både medier, teknik og kultur. Derfor er det vigtigt, at der udvikles tidssvarende digitale læremidler, og ikke mindst at lærerne uddannes i at bruge de muligheder, som der ligger i interaktive og spilbaserede værktøjer. Digitale spil kan styrke undervisningsdifferentieringen og motivere eleverne meget mere målrettet, end det er muligt gennem traditionel klasseundervisning. Derfor bør der afsættes midler til forskning og udvikling af området for digital læring.

Nordisk samarbejde
Understøttet af Nordisk Ministerråd har der siden 2005 været et stærkt samarbejde i den nordiske spilbranche. Der er blevet givet støtte til udvikling af spil i de nordiske lande, fælles markedsføring af Norden og den nordiske branche og at få etableret et samlet overblik over de uddannelser og institutioner, der uddanner arbejdskraft til området.
Det nordiske samarbejde har vist, at på trods af forskellene mellem landene – både i forhold til kultur og udviklingsstadiet for de enkelte landes spilbranche - så har den nordiske spilbranche været et mønstereksempel på styrken og mulighederne i et samarbejde de nordiske lande imellem.

Derfor skal man i Nordisk Ministerråd fortsat have et støtteprogram, der understøtter udvikling af nordiske spil og det nordiske samarbejde inden for spilbranchen. Det er også vigtigt fortsat at støtte de nordiske uddannelsesinstitutioner på området, der gør Norden i stand til at udnytte de

mange kreative potentialer i en fælles indsats for at promovere Norden og nordiske spil i hele verden.

Digital dannelse
Børn og unge skal beskyttes mod skadeligt indhold i film, på tv og naturligvis også i spil. På filmområdet har vi bevæget os fra en decideret censur via Statens Filmcensur til Medierådet for Børn og Unge, som primært har en rådgivende og vejledende rolle. Aldersmærkningen på film er vejledende, og det er i sidste ende forældrenes ansvar at tage stilling til, om deres børn er modne nok til at se en bestemt film.

Også på spilområdet er det forældrene, der kender deres børn bedst og kan vurdere, om et givent spil er for voldsomt. Det betyder ikke, at der ikke skal gøres en indsats for at beskytte børnene. Den bedste og mest langtidsholdbare måde at gøre det på, er ved at styrke den digitale dannelse i folkeskolen og ved at oplyse og vejlede forældrene bedre.

Børnene skal ikke sejle deres egen sø, når de sidder foran computeren. Forældrene skal spille sammen med deres børn og tale med dem om det univers og de udfordringer, som børnene møder i spillet. Forældrene skal vide meget mere om, hvad spiloplevelsen betyder for børnene, både positivt og negativt. Den opgave bør Medierådet varetage via oplysnings- og vejledningskampagner.

Danske computerspil aldersmærkes via den fælleseuropæiske mærkningsordning PEGI, der er baseret på en række forholdsvis objektive kriterier, og administreres af brancheaktører. Det giver ikke mening at erstatte PEGI-mærkningen med en dansk mærkningsordning. Spil er af natur internationale og bevæger sig på tværs af lande- og sproggrænser. En dansk mærkningsordning kan højst være et supplement til en international ordning. Det er ikke realistisk eller praktisk muligt for branchen at operere med to sideordnede mærkningsordninger. Selv om der kan være et behov for at kategorisere spil ud fra kriterier, der er i bedre samklang med dansk kultur, bliver mærkningen nødt til at være baseret på internationalt anerkendte systemer.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At Medierådet for Børn og Unge får rammer, der styrker rådets vejlednings- og oplysningsforpligtelse over for forældre og børn.

- At PEGI-mærkningen bliver et vejledende udgangspunkt, mens Medierådet for Børn og Unge får til opgave at planlægge og gennemføre en vejledningsindsats, der bringer viden om både positive og negative aspekter af spil ud til børn, forældre og lærere.

- At styrke danske børns digitale dannelse både i skolen og hjemme med input fra den pædagogiske forskning og forskning på spilområdet.

E-sport skal anerkendes
Et særligt aspekt af spilkulturen er e-sport, hvor man ikke bare spiller for sig selv og for sjov, men konkurrerer mod andre spillere eller hold. Det er en anderledes sportsdisciplin i forhold til de

klassiske sportsgrene som fodbold og svømning, men e-sport for børn og unge bør også anerkendes og rummes inden for foreningslivet og kunne indgå i samspil med skole og fritidshjem. En anerkendelse af e-sport som sportsgren er vigtig, hvis computerspillerne skal ind i foreningerne og bygge videre på den tradition for bredde og folkelighed, som er grundlæggende for dansk idrætsliv.

E-sport er netop blevet inkluderet i Danske Spils portefølje af kampe, som man kan spille på. Præmier og sponsorater fylder mere og mere, i takt med at konkurrencerne og turneringerne bliver mere og mere populære blandt spillerne. Det understreger vigtigheden af en officiel anerkendelse, så især børn og unge, som brænder for spil, inkluderes i foreningssammenhænge, der ikke kun fungerer på kommercielle vilkår, men også har en pædagogisk og dannelsesmæssig dimension.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At e-sport anerkendes og inddrages i foreningslivet.

Design og arkitektur

Design og arkitektur er vigtige instrumenter for menneskets og samfundets rammer og udvikling. Udviklingen af velfærdssamfundet skal derfor også basere sig på ny og tidssvarende design og arkitektur.

Socialdemokraterne ønsker en bred og inkluderende design- og arkitekturpolitik, hvor det folkelige og hverdagsberøringen er i fokus. Vi ønsker en politik, der kombinerer formgivning og social ansvarlighed i et sammenhængende og æstetisk hele.

Strategisk design og værdiskabelse
Designere og arkitekter er ofte specialiserede inden for et særligt område. Disse spidskompetencer skal der værnes om. Men samtidig ønsker Socialdemokraterne en udvidet forståelse af arkitektur- og designbegrebet, så det også rummer strategisk udvikling og konsulentvirksomhed. Gennem denne forståelse vil Socialdemokraterne støtte en udvikling, hvor arbejdsfeltet for designere og arkitekter udvides markant. Det kan for eksempel være inden for fødevaredesign, logistisk design og rumdesign. Også i moderniseringen af den offentlige sektor spiller strategisk design og brugercentreret innovation en central rolle.

Godt design og god arkitektur skaber en merværdi for samfundet, der er svær at måle i forhold til andre brancher. Design og arkitekturens nøglerolle i målet om at skabe en bedre og mere innovativ offentlig sektor skal anerkendes. Men det kræver, at der udvikles værktøjer til at måle den merværdi, som design og arkitektur bidrager med.

Socialdemokraterne ønsker:

- At muligheden afdækkes for at udvikle værktøjer til at måle den merværdi, som design og arkitektur skaber for samfundet, og at man trækker på internationale erfaringer med sådanne værktøjer.

- At motivere stat, regioner og kommuner til at gå foran med indkøb af og støtte til langtidsholdbare kvalitetsprodukter inden for strategisk design og arkitektur.

- At strategisk design bruges som grundlag for fastholdelse og udvikling af velfærdssamfundet.

Stærke uddannelser med internationalt udsyn
Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering i København og Designskolen i Kolding er de to historisk og niveaumæssigt førende uddannelser inden for design og arkitektur i Danmark. I de senere år er der dukket yderligere aktører op på markedet, der blandt andet har fokus på animation og grafisk kommunikation. Samtidig tilbyder en række af landets universiteter også undervisning i design. De mange indfaldsvinkler til design og arkitektur er vigtige for en bred forståelse af feltet.

Dansk design og arkitektur har et stærkt internationalt omdømme. Det giver grundlag for at øge det internationale fokus på de danske uddannelser inden for design og arkitektur. Socialdemokraterne ønsker derfor mere undervisning af internationale forskere og flere praktikophold i udlandet for de studerende på de danske design- og arkitekturuddannelser.

Arkitekter og designere har nogle af landets højeste arbejdsløshedstal blandt nyuddannede. Der er derfor brug for, at uddannelserne sigter bredere og i højere grad giver de kompetencer, som arbejdsmarkedet efterspørger. Arkitektur og design kan bruges i mange sammenhænge end de klassiske temaer, som uddannelserne i dag fokuserer på. Socialdemokraterne ønsker at bevare et højt niveau for såvel teori og metode som praksis og æstetik.

Socialdemokraterne ønsker:

- At design- og arkitektuddannelserne bliver mere nytænkende og indfører differentierede spor, som ruster de studerende til at bruge deres faglighed mere erhvervsrettet.

- At praktikophold i udlandet bliver en integreret del af arkitekt- og designuddannelsen i Danmark, og at danske studerendes merit problemfrit kan overføres til internationale designskoler.

- At brugen af internationale lærerkræfter på alle arkitektskoler, designskoler, højskoler og kunsthøjskoler i Danmark styrkes.

Arkitektur og design i folkeskolen
Arkitektur og design har en meget lille plads i folkeskolen i dag, og der bør arbejdes på at styrke børns kendskab til feltet. Dansk Arkitektur Center og Dansk Design Center er oplagte aktører, der kan udforme undervisningspakker og styrke formidlingen i folkeskolen.

Socialdemokraterne ønsker:

- At børns viden om arkitektur og design styrkes gennem folkeskolen.

Design og arkitekturens erhvervspotentiale
Dansk design er et stærkt brand, og danske arkitekter er kendt over hele verdenen. De danske møbel-klassikere er i høj kurs, særligt blandt den hurtigt voksende middelklasse i Asien. Det

internationale fokus bør udnyttes bedre af den nye generation af danske designere og arkitekter. Derudover er der et kæmpe potentiale i eksport af velfærdsdesign og planlægning af den offentlige sektor. Danmark er foregangsland på dette område, og derfor bør virksomhedernes netværksdannelse og partnerskaber i udlandet understøttes.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At flere design- og arkitektvirksomheder får hjælp til at skabe professionelle internationale netværk. For eksempel gennem udlandsophold og hjælp fra danske ambassader.
- At dansk arkitektur og design fortsat markedsføres. For eksempel ved fortsat at deltage ved Arkitekurbiennalen i Venedig.

Ansvarlig arkitektur
Arkitekturen skaber de fysiske rammer for vores liv. Vi bevæger os hele tiden i disse rammer – i byrummet, på jobbet og i den offentlige sektor. Derfor skal vi også stille krav om, at rammerne bliver de bedst tænkelige, og at særligt mennesker med handicap eller andre fysiske udfordringer tilgodeses. Derfor bør alle danske kommuner også forpligte sig til at have en arkitekturpolitik. En arkitekturpolitik, der udstikker retningen for, hvordan den enkelte kommune vil arbejde strategisk og økonomisk med arkitektur, og som kan have forbindelse til Kulturministeriets nationale arkitekturpolitik.

Den offentlige sektor bør fungere som forbillede for brug af gennemtænkt arkitektur, strategisk design og innovativ planlægning. Derfor bør Statens og Kommunernes Indkøbs Service (SKI) i højere grad prioritere bæredygtige og progressive indkøb. På den måde kan det offentlige generere den innovation, som fremtidens velfærdssamfund er afhængig af.

Socialdemokraterne ønsker:

- At alle kommuner motiveres til at udforme en arkitekturpolitik.
- At SKI prioriterer progressive og bæredygtige indkøb, der kan være med til at skabe innovative løsninger.
- At ejerskab og borgerinddragelse prioriteres i den kommunale arkitekturpolitik og bliver et supplement til de eksisterende lokalplaner.
- At fysisk handicappede fortsat sikres lige mulighed for at deltage aktivt i samfundslivet.
- At etablere et rådgivende udvalg til skole- og institutionsbyggeri, som kan gøre vores børns omgivelser smukke igennem forbedring af deres skoler og institutioner.
- At der tages initiativ til en årlig konference for arkitektur og design i Danmark.

Medier

Kvalitet og fællesskab er de overordnede målsætninger for Socialdemokraternes mediepolitik.

Vi ønsker at understøtte og styrke borgernes mulighed for selv at kunne udtrykke sig gennem og i medierne for at fremme den demokratiske samtale og dialog i samfundet. Medierne skal afspejle den politiske og kulturelle pluralisme, som kendetegner vores samfund, og give danskerne et rigt udbud af medier.

Ytringsfrihed, informationsfrihed og demokratisk debat skal sikres en plads i mylderet af nye teknologiske muligheder og kommercielle interesser.

Der er sket en stor fragmentering af mediebilledet, som mere end nogensinde før er præget af nichemedier på et stadig større antal forskellige platforme. Public service spiller i den forbindelse en vigtig rolle som fælles referenceramme, der kan samle danskerne. Public service skal også i fremtiden være en stærk del af mediebilledet og et klart alternativ til de kommercielle tilbud. Uden et stærkt modspil til de kommercielle tilbud svækkes den alsidighed, som er nødvendig for at opfylde danskernes demokratiske, sociale og kulturelle behov.

Trykte og digitale medier
Mediestøtten er blevet omlagt til en samlet pulje for dagblade, dagbladslignende produktioner og internetbaserede medier. Denne ændring er blandt andet sket for at følge den digitale udvikling, hvor stadig flere medieudbydere er internetbaserede. Mediestøtten følger dermed indholdet frem for distributionen, hvilket er med til at skabe mere unikt indhold på de forskellige platforme og styrke mangfoldigheden. Samtidig er ordningen en demokratisk styrkelse, da flere medier end tidligere får mulighed for støtte.

De senere år har været præget af en nedgang for de traditionelle bladhuse. Den nye mediestøtte giver bedre mulighed for en digital omstilling, fordi de forskellige platforme ligestilles. Det er en vigtig opgave at sørge for, at vi også i fremtiden har et stærkt og mangfoldigt medielandskab, hvor der er plads til undersøgende journalistik og samfundsdebat. Derfor skal der fortsat gives støtte til danske medier, der også er under pres fra udenlandske aktører.

For at ruste danske medier til fremtiden er der oprettet en innovationspulje, der både skal hjælpe nye medier i gang, men også støtte eksisterende medier med at udvikle sig på nye platforme. Puljen skal bygge på risikovillighed, hvilket er afgørende for nytænkende projekter. Innovationspuljen bør evalueres løbende, så behov og erfaringer klarlægges.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At danske dagblade og internetbaserede medier fortsat skal have støtte til deres virksomhed gennem mediestøtten.

- At innovationspuljen, der støtter nye medier og medieinitiativer, evalueres og reguleres efter behov.

- At følge den nationale såvel som internationale medieudvikling, herunder særligt digitalisering og brugerbetaling, så de danske dagblade og øvrige medier er bedst muligt rustet til fremtidens udfordringer.

Danmarks Radio
Socialdemokraterne vil fastholde Danmarks Radio (DR) som bredt funderet public service-kanal, der betjener alle danskere i tekst, lyd og billeder på alle platforme. DR's overordnede opgave er at sikre en fælles platform for oplysning, samfundsdebat, drama og underholdning.

DR har med succes udvidet deres kanaludbud, så flere forskellige målgrupper har fået et alternativ til de kommercielle kanaler.

Socialdemokraterne ønsker, at DR fortsat skal have et stabilt finansieringsgrundlag med udgangspunkt i licensbetaling. Det er vigtigt, at DR har fleksible muligheder for tilrettelæggelse af deres programvirksomhed, så man kan følge medieudviklingen. Derfor skal detailreguleringen af DR fortsat være begrænset.

For Socialdemokraterne er det helt afgørende, at nyhedsformidlingen på DR er alsidig og troværdig. Den dybdeborende journalistik skal styrkes gennem øget satsning på dokumentarprogrammer på alle platforme. Socialdemokraterne ønsker desuden at styrke DR's særlige forpligtelser indenfor kulturformidling, og undervisning skal igen opprioriteres som en unik public service-forpligtelse. DR har desuden en stærk tradition for programmer til børn og unge, hvilket fortsat bør have høj prioritet. DR skal også i fremtiden være danskernes egen station og primære forsyningskilde for public service af høj kvalitet.

Det bør undersøges, hvordan DR's platform på nettet dr.dk kan spille sammen med dagbladenes hjemmesider. Modsat DR har de danske dagblade bevæget sig mere mod brugerbetaling af nyheder på internettet. En undersøgelse skal klarlægge, hvordan DR's nyheder bedre integreres på andre nyhedssider, og hvordan DR kan linke til nyheder fra andre nyhedssider.

Socialdemokraterne ønsker stærke og licensfinansierede public service-medier. Vi vil forpligte os på at forhandle mest public service hjem til danskerne for licenspengene. Public service tilhører danskerne gennem licensen, og vi har heldigvis stadig et samfund, hvor vi fortsat samles om fælles medieoplevelser.

Socialdemokraterne vil:

- Sikre en tidssvarende nyhedsformidling af høj kvalitet i DR.
- Sikre øget satsning på dokumentarfilm, undervisning og regionale programmer i DR.
- Sikre fortsat høj prioritering af programmer til børn og unge.
- Styrke DR's satsning på kulturformidling.
- Fastholde det nuværende niveau for DR's køb af produktioner lavet uden for DR.
- Bevare medielicensen og de eksisterende muligheder for fritagelse og rabat.

Public Service-Puljen
Public Service-Puljen støtter produktionen af dansk public service-indhold hos kommercielle aktører. Puljen er skabt, så andre aktører end DR og TV2 Regioner har mulighed for at producere public service-indhold og bidrage til et bredere udbud af kvalitetsproduktioner. 25 % af puljens midler til tv-programmer skal gå til børne-tv. Derudover må der ikke forekomme reklamepauser i programmer, der er støttet af Public Service-Puljen.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At Public Service-Puljen fortsætter under de nuværende vilkår.

TV 2-regionerne
De otte licensstøttede TV 2-regioner er en vigtig del af den regionale nyhedsformidling. De regionale nyhedsudsendelser er som hovedregel de mest sete nyhedsudsendelser overhovedet. De regionale kanaler rammer naturligt nok et mindre publikum. Målgruppen kan til de enkelte programmer være snæver: Folk, der bor i en bestemt egn eller har bestemte interesser, men set på tværs er det alle danskeres tv-kanaler.

TV 2-regionerne er med til at sikre debat og information om politik, kulturliv, arbejdsliv, uddannelse m.m. fra hele Danmark.

TV 2-regionerne er også af stor betydning, når det drejer sig om at møde den demokratiske udfordring i Danmark, når lokale medier forsvinder, og de store danske mediehuse centraliseres i de største byer. Her kan og skal TV 2-regionerne være den nye samlende faktor. Kommunalvalg er et godt eksempel på en begivenhed, hvor TV 2-regionerne kan spille en betydelig demokratisk rolle.

Socialdemokraterne vil fastholde TV 2-regionernes betydning for den regionale nyhedsformidling og vil styrke og udvikle TV 2-regionernes mulighed for at lave bredt funderet public service-tv på de nye regionale kanaler.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At sikre en tidssvarende nyhedsformidling af høj kvalitet i TV 2-regionerne.
- At udvikle de regionale tv-kanaler, så de kan blive en ny samlende kraft i det regionale Danmark.
- At TV 2-regionerne med tiden gøres tilgængelige for alle danskere på alle medieplatforme.
- At TV 2-regionernes sendeområder justeres, så de dækker hele kommuner inden for samme region.

Lokale radio- og tv-stationer
Socialdemokraterne ønsker et bredt udbud af både kommercielle og ikke-kommercielle radio- og tv-stationer lokalt og regionalt. I en tid, hvor mere og mere medieindhold internationaliseres, er det vigtigt at sikre gode rammer for medier, der har deres udgangspunkt og leverer medieindhold tæt på danskerne. Derfor skal de ikke-kommercielle radio- og tv-stationer forsat støttes.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At Danmark fortsat har et bredt geografisk udbud af lokalradio og -tv.
- At støtten til ikke-kommercielle radio- og tv-stationers uddannelsesaktiviteter fortsættes.

Ophavsret

Den teknologiske udvikling har medført, at kulturelt indhold bruges som aldrig før. Det bruges på nye måder og på tværs af landegrænser, platforme og medier. En del af denne brug sker inden for lovlige rammer, men en alt for stor del af brugen er ulovlig. Den ulovlige brug betyder, at de skabende kunstnere, distributører og forretninger hvert år mister store beløb, som kunne være anvendt til nye kunstneriske projekter og udvikling af nye forretningskoncepter. Tiltag, der er med til at udvikle kulturen efter brugernes behov, og som giver kunstneren mulighed for at nå ud til et større betalende publikum. Hver gang en kunstner mister betaling for andres brug af et værk, sker der altså en tyndslidning af kulturlivet.

Ophavsretlige aftaler er både i brugernes og rettighedshavernes interesse, fordi begge opnår det ønskede resultat; nemlig henholdsvis lovlig adgang til kulturelt indhold og betaling for varen. Ophavsretten fungerer altså optimalt, når rettighedshaverne sikres betaling, og brugerne får adgang til de produkter, som de efterspørger.

Socialdemokraterne vil sikre et højt ophavsretligt beskyttelsesniveau, som styrker betingelserne og udviklingsmulighederne for kulturlivet. Det er afgørende, at lovgivningen følger med udviklingen.

Socialdemokraterne ønsker:

- At gøre det lettere for kulturprodukter at finde vej til brugerne. Administration af ophavsretten skal tilpasses udviklingen på internettet. For eksempel med nye licenskonstruktioner, der gør det muligt at få klareret rettigheder til brug på digitale platforme.

- At gøre det lettere at være skaber af kulturprodukter. Herunder en mere effektiv adfærdsregulering af brugerne og en mere effektiv håndhævelse af ophavsretten.

- At gøre det lettere at være bruger af kulturprodukter ved i højere grad at forpligte aktørerne på nettet til både at guide og tilbyde lovlige kulturprodukter til brugerne.

Aftaler frem for indskrænkninger

Ophavsret i Danmark bør bygge på aftaler og aftalelicens. De involverede aktører skal i fællesskab lave aftaler, så kunstnere får betaling for, at deres produkter bliver benyttet i for eksempel TV, til undervisning eller på hjemmesider. Det er en langt mere hensigtsmæssig model end at trække lovgivning ned over hovedet på aktørerne. Aftaler parterne imellem kan bidrage til at sikre kulturel nyskabelse, innovation og digital vækst. Den digitale kulturarv er et godt eksempel på dette. De danske erfaringer viser her, at både kulturarvsinstitutioner og rettighedshavere foretrækker aftaleløsninger, når det drejer sig om massedigitalisering. Det er i den sammenhæng nødvendigt at afsætte flere midler til kulturområdet i takt med, at der indgås nye aftaler på det digitale område.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At nye løsninger for ophavsret hovedsageligt skabes gennem aftaler mellem markedets parter frem for ved mere restriktiv lovgivning.

- At der skabes bedre rammer for at digitalisere og stille kulturarven til rådighed.

Fokus på lovligt digitalt kulturindhold

Det er en grundlæggende forudsætning for flere lovlige digitale kulturprodukter, at de virksomheder, der udbyder produkterne, bliver involveret i skabelsen af nye bæredygtige platforme for kultur. I takt med at brugen af kulturprodukter i stigende grad flytter fra traditionelle platforme som radio og TV til nye digitale platforme, skal aktørerne hjælpes til at finde deres plads som udbyder. I dag agerer mange udbydere på internettet uden for kæden af kunstner og forbruger. På den måde distribueres kulturprodukterne uden at sikre, at der sendes pengestrømme tilbage til skaberne af produkterne.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At fremme samarbejdet mellem rettighedsejere og udbydere af tjenester på internettet. Herunder mediebureauer og søgemaskiner, der alle skal bidrage til at opbygge den lovlige strøm af kulturprodukter til brugerne.

- En tilpasset afklaring af rettigheder i takt med den teknologiske udvikling med flere platforme og nye aktører, så rettighedshaverne kompenseres for den øgede brug af deres værker.

Stop for piratkopiering
En af de største udfordringer for ophavsret er det manglende kendskab til lovgivningen og den manglende respekt for at overholde den. Der er brug for en indsats for at ændre de normer og forståelser, der hersker på internettet, og som gør det bredt accepteret at piratkopiere. Der skal blandt borgerne være en større accept af ophavsretten, end der er i dag. En del af dette kan løses ved at gøre det nemmere at indgå aftaler for de brugere, der ønsker at benytte en kunstners værk. Ofte er det tilgængeligheden og brugervenligheden, der er afgørende for, om forbrugerne vælger den lovlige eller ulovlige vej til kulturindhold. I den forbindelse er det også vigtigt med en øget informationsindsats over for kulturbrugerne for at ændre normerne for piratkopiering. Til en sådan indsats er der behov for et forbedret datagrundlag, der kan give forståelse for brugernes adfærd på internettet.

Socialdemokraterne vil:

- Støtte arbejdet med normer og adfærd for brug af kulturprodukter på internettet, så brugerne i højere grad guides til og vælger de lovlige produkter.

- Arbejde for, at oplysningsindsatser i forhold til brugerne følges op af lettere administration gennem for eksempel enkel selvbetjening på nettet.

- Fremme samarbejdet mellem rettighedsejere og udbydere af tjenester på internettet, der alle skal bidrage til at opbygge den lovlige strøm af kulturprodukter til brugerne.

Politiets indsats
Politiets indsats er en vigtig del af stærke fremtidige ophavsrettigheder. Globaliseringen giver helt nye muligheder for brug af produkter på tværs af de traditionelle afgrænsninger. Det skaber udfordringer for håndhævelse af ophavsret, fordi den i høj grad er baseret på landegrænser.

I Danmark er Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) særlig ansvarlig for indsatsen for håndhævelse af ophavsret. Det betyder, at SØIK fremover vurderer alle sager, der bliver indgivet til politiet om ophavsret på internettet. Samtidig er der i hver politikreds udnævnt en ressourceperson for ophavsretsområdet. Denne person skal sikre, at politiet har

særlige kompetencer og indsigt i området, og indgår i et nationalt netværk, der følger udviklingen og udveksler erfaringer.

Globaliseringen gør det nødvendigt også at samarbejde på tværs af landegrænser og myndigheder, så den omfattende udveksling af kulturprodukter er sikret ensartede vilkår. En ophavsretslig beskyttelse begrænset til det enkelte land er ikke effektiv og yder ikke rettighedshaverne den beskyttelse, der er nødvendig for at sikre investeringerne. Derfor skal samarbejdet mellem retssystemer og administration på tværs af lande styrkes. Socialdemokraterne ønsker, at Danmark påtager sig en aktiv rolle i at styrke det internationale samarbejde og går forrest i arbejdet for globale aftaler om ophavsret.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At SØIK får de bedst mulige betingelser for at styrke håndhævelsen af ophavsret, og at indsatsen evalueres.
- Et øget internationalt samarbejde, hvor Danmark påtager sig en aktiv rolle i udviklingen af de internationale aftaler.
- At styrke håndhævelsen af ophavsret ved at pålægge udbyderne på internettet at tage mere ansvar for deres indhold.

Kultur og erhverv

Kreativitet har altid været en fundamental betingelse for et samfunds udvikling. Men i en globaliseret verden skal vi i endnu højere grad leve af kreativitet og innovation. Danmark har potentialet til at blive en af de førende leverandører af kunst, kultur og oplevelser og førende i samspillet mellem kultur og erhverv.

Potentialet kan dog kun udnyttes, hvis både kulturlivet og erhvervslivet erkender, at de sammen kan skabe merværdi for hinanden. Det forudsætter et skifte væk fra den traditionelle sponsortankegang, der har præget forholdet mellem de to. I stedet skal kultur og erhverv indgå i nye partnerskaber, hvor branchernes forskellige kompetencer udnyttes til et fælles bedste.

Mange kunstnere ser en stor udfordring i at skabe deres værker eller udøve deres kunst i samspil med institutioner, arbejdspladser og boligområder. Den udfordring vil Socialdemokraterne gerne være med til at løfte. Et bedre samspil mellem kunsten og andre dele af samfundet vil give en ny og langt bredere platform for kunsten. Det vil bringe mange mennesker tættere på kunsten og styrke forståelsen af, at kunst er meget andet end det, der findes på landets museer.

Kulturpolitik på arbejdspladserne
Arbejdspladsen er et af de steder, hvor den almindelige dansker bruger flest af sine vågne timer. Det er derfor et oplagt sted at nå segmenter, der normalt ikke gør brug af samfundets kulturtilbud. Socialdemokraterne vil opfordre til, at alle arbejdspladser definerer en aktiv kulturpolitik med kunst- og kulturaktiviteter for medarbejderne.

Ansættelse af kunstnere i kortere eller længerevarende perioder er endnu et område, hvor større virksomheder kan styrke deres samspil med kulturlivet. På denne måde skabes der nye rammer for kunstnerisk virksomhed og anvendelsen af kunstneriske kompetencer.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At arbejdspladser motiveres til at formulere og gennemføre en aktiv kulturpolitik med kunst- og kulturaktiviteter for medarbejderne.

- At såvel private som offentlige arbejdspladser motiveres til at ansætte kunstnere som et naturligt led i arbejdspladsernes udviklingsprocesser.

- At der udarbejdes et katalog, der har til hensigt at inspirere virksomheder til at fokusere mere på kultur.

Nye platforme for mødet mellem kultur og erhverv
Det er en grundlæggende udfordring at få skabt bedre rammer for dialogen mellem kultur og erhverv. Der er et uforløst potentiale, som kræver nye platforme og fora, der kan skabe rum for erkendelse af, at de to brancher har en fælles interesse i et styrket partnerskab. Platformene bør være regionale og skal fungere som kraftcentre for erfaringsudveksling mellem kultur- og erhvervslivet. På det nationale plan kan der med fordel oprettes et fælles sekretariat for de regionale platforme, der finansieres af aktørerne.

Det er vigtigt at være bevidst om, at samspillet ikke kun behøver at handle om mødet mellem kultur og erhverv, men at det også kan dreje sig om de to områders samarbejde med en tredje part. Det kunne for eksempel være uddannelsesområdet eller sundhedssektoren, som indgik i en trekantsmodel bestående af kultur, erhverv og den offentlige sektor.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der skabes regionale platforme, hvor kultur og erhverv kan føre dialog om samarbejde og partnerskaber, herunder også de to områders fælles samarbejde med den offentlige sektor.

- At der oprettes et nationalt sekretariat, der er finansieret af aktørerne, som samler erfaringer for de regionale platforme, og som står for at udarbejde en værktøjskasse for samarbejde og partnerskaber mellem kultur og erhverv.

- At der udarbejdes en national strategi for krydsfeltet mellem kultur og erhverv.

Europæisk kulturhovedstad som vækstmotor
Titlen som Europæisk Kulturhovedstad tilfalder Aarhus i år 2017 og gennemføres med aktiviteter i hele Region Midtjylland. Temaet er RETHINK og er et udtryk for, at projektet også skal bruges til at gentænke de udfordringer, som vi står overfor i forhold til, hvordan kultur og kunst kan bruges som løftestang for nye løsninger. Det gælder blandt andet i forhold til mulighederne for at internationalisere, arbejde mere bæredygtigt og etablere nye samarbejder. Projektet har en ambitiøs dagsorden, og som led i de mange aktiviteter arbejdes der blandt andet med at udnytte potentialerne i et bedre samspil mellem turisme, kultur og erhverv.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At potentialerne i at være europæisk kulturhovedstad udnyttes til at vise, hvordan kultur kan være løftestang for mere internationalisering og udvikling af nye løsninger og samarbejder.

- At projektet vedrørende europæisk kulturhovedstad bliver brugt som afsæt for at udnytte potentialerne i et bedre samspil mellem kultur, turisme og erhverv.

Kunsten udfordrer
Kunstneriske projekter på arbejdspladserne kan være med til at skabe dynamik, udvikling og selvkritik i såvel organisation som produktion. Undersøgelser har vist, at virksomheder, der samarbejder med kunstnere og kreative, er mere åbne for innovation og forandring.

Et kunstprojekt på arbejdspladsen kan sammenlignes med et forskningsprojekt, hvor både forsker og virksomhed opnår dybere indsigt på afgørende områder. Det er helt afgørende, at samarbejdet mellem kunstnerne, virksomhedens ledere og medarbejdere er ligeværdigt, hvis sådanne projekter skal kunne gennemføres.

Kulturministeriet giver støtte til huskunstnere på folkeskoler og kunstnere som gæsteprofessorer ved de højere læreanstalter. På samme måde er kortere og længerevarende ansættelser i private og offentlige virksomheder også en oplagt måde at styrke samspillet mellem kunsten og danske arbejdspladser og skabe nye rammer for kunstnerisk virksomhed og anvendelsen af kunstneriske kompetencer. Til gavn for alle involverede.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At kendskabet til og mulighederne for at gennemføre kunstprojekter på arbejdspladser og virksomheder øges. Blandet andet gennem Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi, der har påvist øget innovationskraft i virksomheder, som samarbejder med kunstnere og kreative.

- At der iværksættes initiativer for brugerinddragelse og innovation i kulturlivet i samarbejde med erhvervslivet.

- At såvel private som offentlige arbejdspladser motiveres til at ansætte kunstnere som et naturligt led i arbejdspladsernes udviklingsprocesser.

- At støttemulighederne i Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi også kommer til at omfatte ansættelse af kunstnere med særlig fokus på små og mellemstore virksomheder, offentlige arbejdspladser og almennyttige organisationer.

- At udvikle tiltag, der ligner Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelsers ordning med videnspiloter, som fremmer uddannede kunstneres mulighed for fastansættelser i erhvervslivet.

Uddannelse
Et stærkere samspil mellem kultur og erhverv forudsætter også uddannelsesinitiativer, som kan ruste kunstnere til den erhvervsmæssige virkelighed. Barrieren for mange kunstnere er, at de ikke kender de mange muligheder, der er for erhvervssamarbejde. Det bør man på de respektive kunstuddannelser prioritere højere.

Også for allerede etablerede kunstnere kan det være en fordel at få information og kurser i mulighederne for samarbejde. Kunstnere er ikke umiddelbart en del af virksomheder, der kan forberede dem til samfundsudviklingens udfordringer og muligheder. Det er derfor væsentligt at styrke kunstnerne og gøre dem i stand til selv at udnytte potentialet ved erhvervssamarbejde.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der ved mindst én af de kunstneriske uddannelser etableres uddannelsesforløb, der omhandler samspillet mellem kultur- og erhvervsliv.

- At kunstnere i højere grad bliver tilbudt kurser og information om mulighederne for erhvervssamarbejde.

- Et øget fokus på entreprenørskab på de uddannelser, som beskæftiger sig med kunst og kreative erhverv.

Markedsføring og eksport af dansk kultur
I disse år foregår der en eksplosiv vækst i kulturindustrien i form af tv, film, musik, kulturelle events og design. Samtidig er der i de traditionelle erhvervsbrancher en tendens til at lægge større vægt på oplevelsesdimensionen i produkter og service.

Kunstnere og kulturerhvervene er også stærke ambassadører for Danmark i udlandet. På den måde er de med til at skabe et stærkt image for landet, men de bidrager også i højere og højere grad til Danmarks økonomiske indtjening.

Det er desuden vigtigt, at danske kunstnere får hjælp til at styrke deres internationale netværk. Etablering af samarbejder og personlige kontakter er ofte mere værd end enkeltstående erhvervsfremstød.

Socialdemokraterne mener derfor, at det er vigtigt at styrke mulighederne for international markedsføring og eksport af dansk kunst og kultur.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At den internationale markedsføring af dansk kunst og kultur fortsat prioriteres.

- At tilbyde værktøjer, der kan hjælpe kunstnerne med at styrke deres internationale netværk. For eksempel gennem længere ophold i udlandet.

- At udvikle allerede etablerede internationale events med fokus på kreativitet, kunst og entreprenørskab i Danmark og tiltrække større internationale events til Danmark gennem etablering af et Kultur Event Danmark, der vil kunne øge forretningsudviklingen og professionalisering af kulturaktører i Danmark.

Kommunal kulturpolitik

Vores første kontakt med kultur og kunst er lokal. Kommunernes kultur- og fritidstilbud er det første trin i vores kulturelle dannelse og udvikling af en kulturel forståelse. Både for de få af os, der senere bliver professionelle kunstnere, og for de mange, der forbliver evige amatører. Musikere, dansere, billedkunstnere og skuespillere starter oftest deres kunstneriske løbebane i de lokale musikskoler, øvelokaler, kulturskoler og på de lokale amatørscener.

Faktisk er kommunerne den største økonomiske bidragyder, når det gælder investeringer i kulturen. Kommunerne har i de seneste år brugt flere penge på kultur og idræt, end der hvert år afsættes af staten til Kulturministeriets aktiviteter.

Decentralisering er et overordnet princip i socialdemokraternes kulturpolitik. Kultur og kunst skal ud i hele landet og ikke kun foregå i hovedstaden og landets største byer. Det kræver aktive og fremsynede kommuner, som tør tage et ansvar.

Socialdemokraterne ønsker, at alle kommuner laver kulturplaner tilpasset den enkelte kommunes størrelse, muligheder og lokale særkende. En kulturplan er en helhedsplan, der definerer kommunens kulturelle indsatsområder i en given periode. Udarbejdelsen af planen kan med fordel ske med inddragelse af kommunens kulturelle og kunstneriske miljø, så de aktive får indflydelse på og ejerskab til det færdige resultat. Samtidig vil det for mange kommuner være oplagt at tage udgangspunkt i de regionale samarbejdsaftaler, der allerede findes med Kulturministeriet.

Kultur til børn og unge
Kommunerne spiller en afgørende rolle i at bidrage til, at flere danskere gør brug af de mange kulturelle tilbud, der er tilgængelige. Det er vigtigt at arbejde for, at den kulturelle ulighed bliver mindre, så det ikke kun er de velstillede, privilegerede danskere, der får kulturelle oplevelser.

Musikskolerne er en fantastisk succes i Danmark. Over 130.000 børn får på denne måde hvert år vigtige musikalske kompetencer. Det er en socialdemokratisk vision at skabe mulighed for, at børn og unge ad åre kan få tilsvarende tilbud inden for dramatik, billedkunst, dans og litteratur. Kommunale kulturskoler fremmer børn og unges skabende og kreative evner og er med til at give dem og Danmark et stærkt udgangspunkt i globaliseringen, hvor kreative kompetencer har stor betydning.

Kommunerne bør satse på, at eleverne i kommunens skoler får mulighed for at opleve scenekunstens kvaliteter. Det kan blandt andet gøres ved at få kunstnerne ud på skolerne og ved at tilbyde eleverne en eller flere teateroplevelser på eksempelvis landsdelscenerne eller i Det Kongelige Teater.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At udbrede muligheden for at børn og unge kan få tilbud inden for dramatik, billedkunst, dans og litteratur.

- At kommunerne giver folkeskolens elever mulighed for at opleve scenekunstens kvaliteter.

Fokus på vækstlag og innovation
De fleste kommuner bruger i dag langt hovedparten af kulturbudgettet på faste tilskud, som hovedsageligt går til bibliotekerne, teaterforeninger, musikskoler, spillesteder, museer, kunstforeninger og idrætslivet. Kommunerne skal fortsat give disse faste tilskud, men de bør også åbne sig overfor nye tiltag indenfor kunst og kultur og tildele dem de nødvendige midler.

Selvorganisering og nichedannelse er tendenser i klar fremgang indenfor kultur- og idrætslivet. Digitaliseringen har gjort det nemmere selv at organisere nye innovative kultur- og idrætstilbud, der har potentiale til at nå grupper, der normalt ikke bruger kommunens tilbud. Det er vigtigt, at kommunerne er bevidste om at støtte og skabe rammer for den initiativrigdom, der findes mange steder. Kommunerne kan for eksempel åbne byrum og offentlige bygninger op for nye innovative formål, så de frivillige initiativtagere har steder at udfolde sig.

Socialdemokraterne foreslår:

- At kommunerne i højere grad bruger en del af kulturbudgettet på nye initiativer fra vækstlaget.
- At kommunerne støtter og anerkender selvorganisering og nicher indenfor kultur- og idrætsliv.
- At kommunerne i højere grad åbner op for at bruge offentlige bygninger og byrum til nye kulturelle formål.

Kommunale kunst- og kulturråd
Midler på kommunens kulturbudgetter til professionel kunst bør uddeles af et dertil oprettet kunst- og kulturråd med fagkyndige medlemmer udpeget for en periode på for eksempel fire år. Kunst- og kulturrådet uddeler støtte efter ansøgning, mens politikerne kun afsætter de økonomiske midler til uddeling. Kunst- og kulturrådet inddrages i alle kommunale beslutninger og initiativer vedrørende den professionelle kunst, herunder også kunstnerisk udsmykning og aktiviteter i forbindelse med offentlige byggerier og boligområder.

Socialdemokraterne foreslår:

- At der oprettes kunst- og kulturråd i kommunerne, så støtte til professionel kunst uddeles efter armslængdeprincippet.

Kommunen som kulturel medspiller
Kommunens Idræts- og Kulturforvaltning står for den daglige kontakt med brugerne af kommunens lokaler. Socialdemokraterne vil sikre, at denne ordning bliver mere direkte. Vi foreslår derfor, at det fremover er den samme sagsbehandler i kommunen, som borgerne henvender sig til, når det drejer sig om lokalebehov, tilladelser, økonomisk støtte eller brug af udstyr mv.

Det skal være attraktivt at satse på idræt og kultur for den enkelte såvel som for grupper, der barsler med nye initiativer. Socialdemokraterne ser det som en styrke, at alle har mulighed for at deltage aktivt i kommunens idræts-og kulturpolitik. At sætte nye kulturelle initiativer i søen kan være en udfordring for den enkelte, men med støtte fra kommunen kan det blive en succes.

Socialdemokraterne foreslår:

- Én indgang til kommunen og én sagsbehandler fra start til slut.
- At kommunerne selv gør opmærksom på de muligheder og rammer, de stiller til rådighed.
- At kunstnere bliver betragtet som ressourcer – og ikke problemer.

Bedre rammer for ildsjælene
Mange kulturelle ildsjæle mangler ofte et sted at udfolde sig. Her bør kommunerne i langt højere grad være mere fleksible. Kommunerne skal tilbyde at stille skoler og andre kommunale institutioner til rådighed for lokale amatørteatergrupper og lokale musikensembler efter endt åbningstid.

Socialdemokraterne foreslår:

- At kommunerne får mere fleksible støttepuljer, der hurtigere kan bakke op om lokale ildsjæles projekter.
- At kommunernes offentlige bygninger tages i brug som øvelokaler, værksteder og lignende efter lukketid.
- At lokaler, materialer og udstyr kan formidles og bookes via kommunens hjemmeside.

Kultur pr. kvadratmeter
Kultur er vigtig for bosætningen i kommunerne. Når kommunerne satser på kultur som en faktor, der øger borgernes livskvalitet, giver det erhvervsvirksomheder incitament til at drive deres virksomhed i områder, hvor de ansatte kan leve et godt og varieret kultur- og idrætsliv.
I mange år har bopæl og kultur været adskilt, men hvorfor ikke skabe kultur i boligområderne lige ude foran danskernes hoveddør?

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- Mere kultur i boligområderne.
- At der ved opførelsen og renovering af kommunale bygninger sættes fokus på at integrere kunst og udsmykning i byggeriet.
- At der ved kommunale grundsalg overvejes, hvordan kunst og kultur kan prioriteres i lokalområdet.
- At der oprettes fonde til kulturelle aktiviteter i boligområderne.

Små landsbysamfund
Ikke alle kommuner er lige store, og nogle kommuner er præget af små landsbysamfund, hvor det kan være svært at opretholde gode lokale kulturelle tilbud. Det er afgørende for Socialdemokraterne, at den kulturelle ulighed i Danmark mindskes, og at der ikke opstår kulturel åndenød i de små samfund. For at styrke de små landsbysamfund vil Socialdemokraterne arbejde for, at kommunerne skaber gunstige vilkår for et rigt kulturliv i landsbysamfundene. Disse tiltag vil desuden give nyt liv til områderne, da nye beboere vil føle det attraktivt at flytte dertil.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At hvert landsbysamfund har minimum et samlende kulturtilbud til borgerne.
- At kommunerne aktivt inddrager landsbysamfundene i kulturplanen.

Biblioteker

Bibliotekerne i Danmark er en vigtig del af fundamentet under vores velfærdssamfund. Folkebibliotekerne har, siden de blev oprettet for over 100 år siden, været en garanti for, at alle borgere har adgang til oplysning, uddannelse og kultur. Undersøgelser viser, at bibliotekerne har fremgang i besøgstal, og særligt børn og unge er flittige brugere af landets biblioteker.

Fremgangen i brugere viser, at der stadig er behov for biblioteket i det 21. århundrede. Ydelserne er måske nogle andre end for 100 år siden, men fundamentet er det samme. Biblioteket har i dag en vigtig demokratisk rolle som et borgernes hus, der skaber rammer for fællesskab og folkeoplysning.

Et bibliotek med litteratur, kultur og demokrati i centrum
Biblioteket skal være et aktivt og levende kulturhus. Et multikulturhus, hvor man kan høre musik og se film, læse og skrive eller diskutere og lytte til foredrag. Et hus, der også er vedkommende for den nye generation af kulturforbrugere. Biblioteket skal være et mangfoldigt sted med plads til mange forskellige kulturtilbud, men formidling af litteraturen skal dog stadig være en af bibliotekernes grundlæggende kerneopgaver. Bibliotekerne er mange steder landet over blevet lagt sammen med andre offentlige services som for eksempel borgerservice. Modellen har mange fordele og skaber en ny synergi, der kommer brugerne til gode. Det er dog vigtigt, at biblioteket også i fremtiden først og fremmest er et hus for kultur, formidling og litteratur.

Biblioteket har en vigtig rolle, både når det gælder skønlitteratur og faglitteratur. Derfor er bibliotekerne også en vigtig grundsten i et stærkt uddannelsessystem med fri og lige adgang til information og inspiration.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At biblioteket er et mangfoldigt kulturhus med plads til mange forskellige tilbud og aktiviteter.
- At udlån og formidling af litteratur forbliver en grundlæggende kompetence for biblioteket.
- At det fortsat er gratis at benytte biblioteket.

Det digitale bibliotek
Bibliotekerne står over for en ny virkelighed præget af digital omstilling. Socialdemokraterne mener, at det er afgørende, at bibliotekerne løbende tilpasser sig til fremtidens efterspørgsel og forbrugsmønstre.

Socialdemokraterne bakker derfor op om den fælles nationale løsning ”Danskernes Digitale Bibliotek”, der er et samarbejde mellem stat og kommuner om en fleksibel og ressourceeffektiv platform til formidling af digitale materialer. Den enkelte kommune kan selv vælge, om de vil tilslutte sig den digitale løsning.

I dag findes der flere forskellige digitale udlånstilbud for e-bøger, der er et format med voksende popularitet. Bibliotekerne bør samarbejde med forlagene om at udarbejde en samlet landsdækkende formidlingsordning for e-bøger. Udgangspunktet for ordningen bør være de digitale platforme hos ”Danskernes Digitale Bibliotek”.

Socialdemokraterne ønsker:

- At der bliver udarbejdet en samlet landsdækkende løsning for bibliotekernes formidling af e-bøger under ”Danskernes Digitale Bibliotek”.

- At alle landets kommuner på sigt tilslutter sig ”Danskernes Digitale Bibliotek”.

Borgernes hus
Biblioteket er med til at styrke nærdemokratiet. For at sikre den opgave er det vigtigt, at biblioteket geografisk har en placering dér, hvor borgerne bor. I de senere år er mange biblioteker i de små lokalsamfund lukket. Mange af nødvendighed for at sikre service med færre midler. For at modvirke den tendens ønsker Socialdemokraterne, at bibliotekerne får mulighed for at indgå samarbejde med andre lokale servicetilbud. For eksempel kan et samarbejde med skolebiblioteker, den lokale idrætshal, kommunens borgerservice eller det lokale kulturhus sikre, at biblioteket findes, hvor brugerne har behov for det.

I mange mindre bysamfund er der ikke længere en boghandel. Et oplagt partnerskab kunne derfor være at give mulighed for bogsalg på bibliotekerne i samarbejde med lokale boghandlere. Et sådan samarbejde kan være med til at sikre et fintmasket net af bogsalgssteder i Danmark, hvor borgerne kan få kvalificeret vejledning, når de køber litteratur.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der også fremover er et stærkt net af biblioteker med bred geografisk dækning, så der aldrig er for langt til biblioteket for borgeren.

- Et decentralt biblioteksvæsen med biblioteker der, hvor borgerne er.

- At støtte samarbejder mellem folkebiblioteker og skolebiblioteker eller andre lokale servicetilbud som idrætshaller, borgerservice eller lokale kulturhuse.

- Mulighed for bogsalg på biblioteker i små bysamfund uden en lokal boghandel.

Et bibliotek for hele livet
Bibliotekerne skal være åbne og gratis for alle, og der skal være tilbud til alle. Biblioteket skal kort sagt være en aktiv del af borgernes liv – hele livet.

Undersøgelser viser, at mange nydanskere bruger biblioteket flittigt. Biblioteket har et uudnyttet potentiale i integrationssammenhæng, som bør anvendes mere aktivt. For eksempel kunne en tur på biblioteket blive en obligatorisk del af introduktionen til det danske samfund for nydanskere.

Børnebiblioteker kan være et frirum for forældre og børn, hvor det ikke er kommercielle interesser, der styrer samværet. Unge kan finde et naturligt mødested i biblioteket. Og både unge og ældre under uddannelse skal have adgang til ny læring på biblioteket.

I de senere år har mange biblioteker fået mere fleksible åbningstider og mulighed for selvbetjening. Det er vigtigt fortsat at have fokus på forbrugsmønstre, så flest mulige borgere har mulighed for at benytte bibliotekets tilbud.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At kontakten til børn og unge med anden etnisk baggrund på bibliotekerne også bruges til at tilbyde dem rådgivning og vejledning om kommunens øvrige fritidstilbud.

- At nydanskere kommer en tur på det lokale bibliotek som en obligatorisk del af introduktionen til det danske samfund.

- At "lånere på hjul" og lånere med læsevanskeligheder også har adgang til biblioteket og dets forskellige tilbud.

- At bibliotekerne tilbyder vejledning og undervisning i ny teknologi.

- At bibliotekerne opretter lektiecaféer.

Et offensivt bibliotek
Fremtidens bibliotek skal være centrum for lokale netværk. Socialdemokraterne ønsker et bibliotek, der fungerer som katalysator for samarbejde på tværs af institutioner, foreninger, virksomheder og sociale og politiske grupperinger.

Biblioteket bør have fokus på konstant at udvikle dets service og nå nye brugergrupper. Private virksomheder er et eksempel på en brugergruppe, der med fordel kunne drage større nytte af bibliotekets kompetencer og muligheder.

Samarbejdet mellem folkebiblioteker og de statslige biblioteker og arkiver bør styrkes. Der er mange forskellige kompetencer og samlinger, der kan udveksles bedre mellem de forskellige biblioteksinstitutioner. Desuden kan der med fordel også skabes nye partnerskaber med skolebiblioteker. Især i de mindre bysamfund kan det være en måde at beholde et lokalt bibliotek.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At biblioteket vejleder, underviser og løser opgaver for erhvervsliv, foreninger og uddannelsesinstitutioner.

- At landets forskellige biblioteksinstitutioner får skabt stærkere tværgående partnerskaber og samarbejde.

- At der skabes nye samarbejder mellem biblioteker og skolebiblioteker.

Adgang til kulturarv

Mulighederne for at digitalisere rummer samtidig muligheden for at gøre vores fælles kulturarv tilgængelig for langt flere. Det gælder blandt andet vores fælles nationale hukommelse i form af lyd og billeder fra fjernsyn, radio, film og lydoptagelser. Det gælder også aviser, musik, bøger, tidsskrifter og internettet. Danmark har gennem en god pligtafleveringslov sikret, at materialet er bevaret. Mulighederne for at digitalisere gør, at dette materiale nu vil kunne stilles til rådighed for langt flere og anvendes meget bredere.

Det er der store perspektiver i både når det gælder forskning, uddannelse og erhvervsmæssig og privat brug. Anvendelsesmulighederne er enorme og åbner helt nye perspektiver, når vi pludseligt

har let adgang til at søge viden på tværs af fortid og nutid. Ved at stille vores fælles kulturarv til rådighed digitalt styrker vi både vækstgrundlaget og den fælles identitet.

Det forudsætter en investering i en digitalisering af de materialer, der er indsamlet og bevaret i fysisk form på bånd og lignende. Det gælder blandt andet radio og tv, hvor der samtidig er tale om skrøbelige medier, som det er nødvendigt at digitalisere for at bevare materialet. Det forudsætter også, at der skabes juridiske og økonomiske rammer for at anvende materialet bredt.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At kulturarven med tiden bliver stillet til rådighed digitalt, og at der skabes rammer for at anvende materialet bredt.
- At grundlaget for at indsamle kulturarven og stille den til rådighed digitalt styrkes.

Museer

Vores museer er steder for eftertanke, kundskab og inspiration. Museerne rummer viden og oplevelser. De rummer store eventyr og små hverdagshistorier. De rummer oldtid og samtid. Et besøg på museet kan hjælpe os til at tænke ud over dagligdagens gøremål og problemer. Men det kan omvendt også hjælpe os til at få et nyt perspektiv på den hverdag og det samfund, som vi er en del af. En større forståelse af fortid og nutid ruster os til fremtiden.

Danmarks museer er generelt af en høj kvalitet, og opgaven som formidler udføres dygtigt langt de fleste steder. Udfordringerne for museerne ligger i et øget krav om digitalisering, et ønske om mere fleksible rammer og bedre samarbejde med andre kulturinstitutioner. Socialdemokraterne ønsker moderne museer, der følger med tiden, og som også i fremtiden vil være bærende kulturinstitutioner.

Nytænkende formidling på fremtidens museer
Samfundet forandres, publikums ønsker skifter, og kultur bliver et stadig vigtigere parameter i tiltrækningen af arbejdskraft og virksomheder. Oplevelsesøkonomien stiller krav til museerne om at udvikle sig i takt med, at samfundet forandrer sig. Den digitale udvikling stiller nye krav til museerne om bedre integration af digital formidling og innovation i forhold til brugeroplevelsen. Det er desuden vigtigt, at de etablerede museer tør satse på nytænkende projekter, der udfordrer brugeren og rykker grænserne for formidling og udstilling.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- Optimale rammer for museernes formidlingsarbejde, herunder nye digitale løsninger med fokus på brugervenlighed og nytænkning.
- En fortsat stærk formidling til folkeskolen gennem integreret undervisning og skoletjenester. Folkeskolereformen giver nye muligheder for samarbejde, der bør udnyttes.
- At udviklingsmidler til museer i højere grad skal gå til nytænkende projekter.
- Bedre muligheder for efter- og videreuddannelse af museumspersonale.

Opmagasinering og digitalisering

Socialdemokraterne mener, at det er det offentliges opgave at bidrage til museernes basale drift. Dette bidrag bør være basis for, at museernes indsamling, forskning og formidling fortsat forbliver upåvirket af kommercielle eller politiske kræfter. Samtidig er museernes betydning for turismen og oplevelsesøkonomien helt åbenbar. En vigtig del af museumsdriften er at have gode faciliteter for opmagasinering af kulturarv. Museerne skal samtidig leve op til forøgede krav om digitalisering og registrering, og mange museer er udfordret på disse områder. Socialdemokraterne vil derfor arbejde for at forbedre opbevaringen af vores fælles kulturarv og styrke digitaliseringsindsatsen.

Socialdemokraterne vil:

- Løbende følge behovet for nye museumsmagasiner og digital registrering af kulturarv.

Lige adgang for alle
Kulturarven tilhører os alle. Den er samfundets fælles erindring og på den måde et led i den almene dannelse. Museerne som afgørende ramme for kulturarven bør derfor tilhøre os alle. Museerne bør tilstræbe, at alle samfundsgrupper har mulighed for at besøge landets museer. Museerne finansieres hovedsageligt af offentlige midler, og derfor skal de nå ud til så mange som muligt. Derfor bør museerne også arbejde på en omlægning af åbningstiderne, så de følger brugernes besøgsmuligheder og ønsker.

Socialdemokraterne vil:

- Fortsat opfordre museerne til at gennemføre publikumsundersøgelser, der på så bred en basis som muligt indsamler borgernes forventning til museet.

- Arbejde for, at landets museer omlægger åbningstiderne til fordel for brugerne.

- Arbejde for museernes integrationsarbejde og projekter for socialt udsatte og andre publikumsgrupper, der normalt ikke benytter museerne.

Internationalisering og erhvervssamarbejder
De danske museer har til opgave at bevare og formidle den danske kulturarv. Men for Socialdemokraterne er det helt centralt, at der samtidig er plads til udsyn og internationalt fokus. Det er derfor vigtigt, at museerne i Danmark opretholder et højt internationalt samarbejde ved at dyrke deres netværk og internationale kontakter. Internationale samarbejder kan give inspiration og nye perspektiver på vores hjemlige kulturarv. Et bedre samarbejde med erhvervslivet er én måde for museerne at få flere midler til internationale projekter. Der er et uudnyttet potentiale for museerne i at søge om sponsorkroner hos erhvervslivet.

Museerne er vigtige turistattraktioner, der ofte er afgørende for, hvor turister vælger at holde ferie. De danske museer bør markedsføres bedre og tænkes ind i oplevelsesøkonomien.

Socialdemokraterne vil:

- Understøtte de danske museers internationale samarbejde gennem dyrkelse af netværk og kontakter med udgangspunkt i museernes egne projekter.

- Arbejde for, at museerne ikke kun fokuserer på samarbejde med enkelte lande, men derimod har et bredere internationalt fokus.

- Skabe rammer for at inddrage internationale lærerkræfter på de museumsrelevante uddannelser.

- Arbejde for bedre oplysning til museerne om samarbejde med og sponsorstøtte fra erhvervslivet.

- At museerne bruges som en aktiv ressource i markedsføringen af Danmark på turistområdet.

En mere fleksibel museumsstruktur
Museerne bygger på et solidt grundlag af fem søjler: Indsamling, dokumentation, bevaring, forskning og formidling. De fem søjler kræver flere forskellige fagligheder af høj kvalitet. Socialdemokraterne ønsker respekt om de faggrupper, der er fundamentet for de danske museer, og et højt professionelt niveau. Der er behov for i højere grad at tænke på tværs af kulturarvsområderne. Mange museer er låst fast i vanetænkning, men et øget samarbejde mellem for eksempel museer, teatre, orkestre o.l. kan åbne nye muligheder for formidling og kulturoplevelser. Museerne har også behov for mere fleksible rammer, og at færre midler øremærkes til udgravninger, så det enkelte museum i højere grad selv kan prioritere sine midler og indsatser.

Forskning er en fundamental opgave for museerne, men alt for mange museer formår ikke at udnytte potentialet i at integrere forskningen i deres udstillinger og formidling. Der er brug for, at museerne mere målrettet og aktivt bruger forskernes kompetencer og resultater.

Socialdemokraterne ønsker:

- Mere tænkning på tværs af kulturinstitutioner og herunder mere samarbejde mellem museer, scenekunst og musik.

- Mere fleksible rammer for, hvordan midler bedst benyttes af det enkelte museum, og herunder færre øremærkede midler.

- At forskere på de enkelte museer i højere grad integreres i formidlingsarbejdet.

- Et større regionalt samarbejde, der styrker fagligheden og skaber synergi til gavn for det enkelte museum.

- At optimere museumsstrukturen ved at lade museerne indgå i forpligtende regionale netværksorganisationer, hvor faglighed og formidling styrkes decentralt under forudsætning af, at de små museers særegenhed beskyttes og respekteres.

- Gennem den nye museumsstruktur at sikre høj faglig kompetence inden for samtlige fagområder i det enkelte museums virksomhed.

Lokalarkiver
På linje med de kulturhistoriske museer opbevarer Danmarks omkring 500 stads-, by-, egns- og lokalarkiver en vigtig del af den nationale kulturarv. Arkivmateriale i form af skriftligt materiale,

billeder, film og senest it-arkivalier opbevares over det meste af landet på både professionelt bemandede arkiver og arkiver, der hovedsageligt eller udelukkende baserer sig på frivillig arbejdskraft.

Et velfungerende lokalarkiv har stor betydning for den lokale identitet og det enkelte lokalområdes mulighed for at formidle sin historie. Samtidig kan lokalarkivet spille en vigtig rolle for turisterhvervene og dermed for bosætningen i lokalområderne.

Socialdemokraterne vil:

- Arbejde for faglig udvikling for både store og små lokalarkiver uanset organisationsform.

Fokus på folkeskolen
Folkeskolereformen giver nye muligheder for et stærkere samarbejde mellem museerne og folkeskolen. De danske museer har en enorm viden, faciliteter og formidlingskompetencer, der bør udnyttes bedre til undervisning af børn og unge. Socialdemokraterne ønsker, at skolerne og museerne samarbejder om undervisningsforløb, der kan styrke elevernes viden om den danske kulturarv.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At folkeskoler og museer bliver bedre til at samarbejde om undervisningsforløb, og at denne indsats i højere grad dokumenteres.

Immateriel kulturarv og nyere tids-området
Kulturarv er ikke kun de materielle genstande, der er stillet til skue på landets museer. Det er også i høj grad alt det immaterielle som ideer, værdier og sange, der udgør det åndelige fundament, som vores samfund bygger på. Det er derfor vigtigt, at der eksisterer kulturarvsinstitutioner, der fokuserer på den uhåndgribelige kulturarv i form af blandt andet erindringer, historier og livsopfattelser. Dansk Folkemindesamling, der hører under Det Kongelige Bibliotek, er i dag den primære indsamler af dansk immateriel kulturarv. Flere museer kunne med fordel samarbejde med Folkemindesamlingen og arbejde på at styrke formidlingen af immateriel kulturarv og starte egne samlinger. Det er vigtigt at styrke forståelsen for, at kulturarv er mere end fysiske genstande.

Et andet område, der mangler prioritering, er nyere tids-området, der blandt andet omfatter industrikulturen. Det er vigtigt, at museerne også husker den nyere historie, så det ikke kun er de fjerne historiske perioder, der fokuseres på.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der fastlægges nye rammer for indsamling og formidling af immateriel kulturarv.

- At flere danske museer prioriterer formidling og bevarelse af immateriel kulturarv.

- At der igangsættes en analyse af nyere tids-området med henblik på at styrke områdets position på de danske museer.

Idræt for alle

Idræt og motion skaber energi og velvære, men også platforme for øget fællesskab, sammenhold og bedre trivsel i samfundet. Det er derfor vigtigt, at alle har mulighed for at leve et fysisk aktivt liv med idræt og motion som en naturlig del af dagligdagen. Idræt og motion skal være for alle - uanset alder, økonomisk formåen eller social situation.

Danskerne er blandt de mest fysisk aktive i Europa. Men moderne livsstil og manglende prioritering af idræt og motion har desværre skabt mindre fysisk aktivitet i vores skoler, mere stillesiddende arbejde og en mindre aktiv fritid for både børn, unge og voksne. Derfor er det vigtigt, at det i stigende grad er motiverende, udfordrende og inspirerende at dyrke idræt og motion i Danmark. Det handler om at skabe glæde ved idrætten, uanset om man dyrker idræt på motionsbasis – den såkaldte breddeidræt – eller man dyrker konkurrencesport på eliteniveau, også kaldet elitesport.

Breddeidræt – idræt for alle

Gode vaner, der varer ved
Fysisk aktivitet er en af de vigtigste faktorer for et sundt liv. Danskerne er i dag blandt de mest idrætsaktive voksne i Europa. Hvis vi skal fastholde og udbygge dette niveau, skal vi fremover sikre, at vi tilbyder idræts- og motionstilbud, der er tilpasset de meget forskellige livssituationer, man går igennem i voksenlivet. Det kræver målrettet fokus på de unge voksnes interesser, aktiviteter tilpasset børnefamilierne, de handicappede borgere og den voksende gruppe af midaldrende og ældre borgere. Men det kræver også et målrettet fokus på børn og unges motionsvaner. For gode vaner og lysten til fysisk aktivitet skabes tidligt og tages med ind i voksenlivet. Socialdemokraterne mener derfor, at det skal være en naturlig del af alle børns opvækst, at de motiveres og udfordres til leg og bevægelse. Børns opvækst er først og fremmest forældrenes ansvar, men vi skal sikre, at de offentlige rammer og institutioner understøtter en god og fysisk aktiv start på livet.

Socialdemokraterne vil:

- At kommunerne gør aktivt brug af folkeskolereformens muligheder for at inddrage idrætslivet i den understøttende undervisning i folkeskolen.
- Aktivt bruge skolen til at give børn og unge en god start på livet med sunde vaner.
- Sikre at vores viden om den positive sundhedseffekt ved et fysisk aktivt liv omsættes til konkrete initiativer på tværs af de ministerier, kommuner og organisationer, der har ansvar for eller kan bidrage til at forbedre forebyggelsen og sundheden for danskerne.
- I samarbejde med alle idrættens aktører sikre udviklingen af fleksible og mangfoldige idræts- og motionstilbud, der er tilpasset danskernes liv og hverdag, herunder de forskellige livsfaser og livssituationer.
- I dialog med frivillige, offentlige og private virksomheder skabe rammerne for at give flere mulighed for at dyrke idræt og være fysisk aktive i de sociale og arbejdsmæssige fællesskaber på arbejdspladsen.

Etnisk og social integration
Ikke alle har lige let ved at blive en del af det danske samfund. Mange borgere med anden etnisk baggrund end dansk har svært ved at blive og føle sig som en del af det danske samfund. Idrætten

og ikke mindst de mange tusinde idrætsforeninger rummer et stort potentiale for integration af borgere med anden etnisk baggrund end dansk. Ligesom idrætten kan medvirke til at støtte den sociale integration, hvor der er sociale problemstillinger.

Socialdemokraterne vil:

- Arbejde for bedre rammer for et formaliseret samarbejde mellem kommuner, foreninger og boligområder for i fællesskab at bruge idrætten til at fremme integrationen.

- Stille krav om at idrættens organisationer skaber nye initiativer til fremme af både den etniske integration og den sociale integration i idrætsforeningerne.

Frivilligt engagement og idrætsforeningerne
Indsatsen gennem frivilligt arbejde spiller en afgørende rolle for udviklingen af lokalsamfundene. Det frivillige foreningsarbejde er desuden med til at styrke den sociale sammenhængskraft og det demokratiske medborgerskab. Idrætsforeningerne danner med de mange engagerede frivillige en helt central base for den høje danske idrætsdeltagelse. Socialdemokraterne ser de frivilliges indsats som en ressource, der styrker vores samfund – en ressource, vi skal værne om. Derfor er det vigtigt, at frivillige idrætsforeninger får rammer, der støtter og motiverer deres fremtidige udvikling.

Socialdemokraterne vil:

- Møde idrættens organisationer, som modtager offentlige midler, med konkrete krav om etablering af kompetenceudvikling i foreningerne.

- Arbejde for at fjerne barrierer og bureaukrati og sikre optimale vilkår for frivillige foreningsbaserede initiativer.

- Fastholde idrætsforeningernes frie mulighed for selv at vælge, hvad de ønsker at have af tilbud til deres medlemmer og de grundlæggende offentlige tilskud.

Faciliteter
Danmark er førende i Europa, når det gælder adgang til traditionelle idrætsfaciliteter. Men i takt med at befolkningens sammensætning og idrætsvaner ændrer sig, skal vi udvikle nye inspirerende og motiverende faciliteter til idræt og motion.

Socialdemokraterne vil:

- I samarbejde med kommunerne se på mulighederne for at fremskynde renovering af nuværende faciliteter og udvikle nye faciliteter, der er tilpasset fremtidens behov. Det gælder idrætsfaciliteter i nærområdet og motiverende rum og rammer for fysisk aktivitet i byrummet og naturen.

Danmark som foregangsland
Breddeidrætten har stærke traditioner i Danmark. Socialdemokraterne mener derfor, at Danmark skal gå foran med en idrætsmodel, der skaber grundlaget for den højest mulige idrætsdeltagelse og en fysisk aktiv befolkning. Målet er at gøre Danmark til et globalt centrum for innovation, inspiration og viden inden for breddeidræt, rekreativ motion og fysisk aktivitet.

Elitesport - elitesportsudøveren i centrum

Talentudvikling og medaljer til Danmark
Elitesporten giver oplevelser til store og små og på tværs af køn, sociale grupper, religion og øvrige opdelinger i vores samfund. Derudover kan danske elitesportsudøvere i internationale konkurrencer skabe et nationalt sammenhold og medvirke til at markedsføre Danmark internationalt. Socialdemokraterne mener derfor, at det er vigtigt, at vi også fremover prioriterer udviklingen af nye danske talenter.

Kvaliteten i talentudviklingen afgør, om vi skaber fremtidens stjerner. En del elitesportsudøvere er i dag støttet af Team Danmark, men der er behov for at skabe bedre vilkår for hele gruppen af elitesportsudøvere. Det er også helt afgørende at sikre et længere tidsperspektiv i talentudviklingen.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- En passende mangfoldighed i elitesportssatsningen i Danmark, hvor der tages hensyn til dansk sportskultur og sportshistorie.
- At eliteidrætsklasserne i Team Danmarks elitekommuner styrkes og udbygges løbende.
- At der løbende opsættes konkrete og realistiske medaljeambitioner for Danmark.
- En 2020-plan for talentudviklingen i Danmark, som skal sikre relevant ekspertbistand, ressourcer og den nyeste viden til talenterne.

Mere fornuftige økonomiske vilkår og større tryghed omkring fremtiden
Elitesportskarrieren er typisk ganske kort set i forhold til et normalt arbejdsliv. Socialdemokraterne mener derfor, at elitesportsudøverne skal sikres en mere fornuftig økonomisk situation, så de eksempelvis bliver mindre afhængige af økonomisk støtte fra deres forældre. I det omfang en elitesportsudøver skulle opnå en direkte indtjening eksempelvis som fuldtidsprofessionel golfspiller, skal den direkte økonomiske støtte aftrappes.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At støtte til de danske elitesportsudøvere tildeles af Team Danmark efter behov.

Fokus på daglige træningsfaciliteter frem for flotte arenaer
I en række sportsgrene, hvor Danmark har stærke traditioner, matcher de daglige træningsvilkår for landsholdsatleterne slet ikke det internationale niveau. Hverken adgangen eller kvaliteten af de daglige træningsfaciliteter er i orden.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- En prioritering af de daglige træningsvilkår frem for opvisningsanlæg.
- En samlet strategi for nationale træningscentre, hvor kommunernes rolle gentænkes, så kommunerne får incitament til at udvikle og drive nationale træningscentre i udvalgte sportsgrene med høj international kvalitet.

Fleksible uddannelsesmuligheder sideløbende med sporten
Socialdemokraterne ønsker, at det danske uddannelsessystem skal ”spille” sammen med elitesporten, så udøverne får mulighed for at gøre anden karriere. Det betyder, at elitesportsudøvere ikke skal være anderledes stillet end andre studerende, når det vedrører optagelse og bedømmelse. Socialdemokraterne vil også arbejde for at fastholde elitesportsudøveres mulighed for SU under uddannelsen, da en række elitesportsudøvere har ingen eller begrænset indtægt fra sporten og ikke mulighed for at tage fritidsarbejde. Formålet er at sikre, at elitesportsudøvere gennemfører en uddannelse.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- Fleksible uddannelsesvilkår for elitesportsudøvere, herunder at være imødekommende overfor dispensationsmuligheder, når det kan hjælpe elitesportsudøvere til at kombinere sport og uddannelse.

- Fastholdelse af elitesportsudøveres mulighed for SU under uddannelsen.

Særlige rådgivningstilbud på uddannelsesinstitutioner
I dag findes der veletablerede lokale rådgivningstilbud for elitesportsudøvere, hvor særlige elitesportsrådgivere med forankring i elitesportsudøvernes egne faglige organisationer sikrer fleksible vilkår til elitesportsudøvere på baggrund af diverse støttemuligheder. Erfaringerne og brugerundersøgelser viser, at disse tilbud betyder, at flere elitesportsudøvere påbegynder en uddannelse, og at flere elitesportsudøvere gennemfører en påbegyndt uddannelse. Der er dog fortsat behov for at udbygge rådgivningstilbud på uddannelsesinstitutionerne for at sikre, at flere elitesportsudøvere gennemfører en uddannelse.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- Fastholdelse af eksisterende rådgivningstilbud for elitesportsudøvere.

- Fastholdelse og udbygning af Team Danmarks ordninger, som sikrer mulighed for at tage en ungdomsuddannelse sammen med en elitesportskarriere.

- Etablering af nye initiativer i relation til de håndværksmæssige ungdomsuddannelser, så det bliver lettere at kombinere en uddannelse på disse felter med en elitesportskarriere.

Bedre jobmuligheder under og efter sporten
Elitesportsudøvere skal sikres bedre muligheder for at tage job sideløbende med sporten. Der er allerede taget gode initiativer hos Team Danmark og elitesportsudøvernes egne faglige organisationer, men der er behov for at udbygge indsatsen. Det danske samfund kan også blive bedre til at drage nytte af de ressourcestærke tidligere elitesportsudøvere. Det forudsætter, at offentlige og private virksomheder er opmærksomme på elitesportsudøverens særlige kvaliteter.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- Etablering af fleksible jobmuligheder sideløbende med sporten i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Det kunne eksempelvis være gennem en jobpulje på 100 job til

de bedste danske elitesportsudøvere eller via en jobstøtteordning til de virksomheder, der skaber job til atleter.

- At elitesportsudøvernes ressourcer udnyttes maksimalt af hensyn til dem selv og af hensyn til samfundet. De gode initiativer, der er taget hos elitesportsudøvernes egne faglige organisationer og Team Danmark vedrørende jobformidling, bør spille en afgørende rolle i at matche elitesportsudøvernes behov og virksomhedernes behov for attraktiv arbejdskraft.

Deltagelse

Den danske forenings- og folkeoplysningstradition er en vigtig del af den danske kulturforståelse. Der er tætte bånd mellem danskernes kulturelle udfoldelser og det engagement, som det danske foreningsliv og folkeoplysningstraditionen bygger på.

Foreningslivet og det lokale kulturliv udgør en uvurderlig samfundsressource, der er med til at udvikle et stærkt civilsamfund med engagerede og ansvarsbevidste borgere.

De mange tusinde foreninger er i sig selv både borgerinddragende og demokratiudviklende. Foreningerne kan ikke kommercialiseres, men fungerer alene i kraft af medlemmernes lyst til at deltage. Det er naturligt at tænke folkeoplysning og foreningsliv ind i kulturpolitikken, for det er her, at borgerne virker og engagerer sig.

Foreningsliv
Foreningslivet bidrager til den demokratiske dannelse af borgerne. Danskernes frivillige engagement i foreningslivet er særlig værdifuldt, fordi vi her aktivt tager ansvar for det fællesskab og det samfund, som vi er en del af. For at sikre, at alle har lige muligheder for at deltage i foreningslivet, ønsker Socialdemokraterne at støtte fripladsordninger, så alle børn og unge uanset forældrenes økonomiske situation kan være en del af foreningslivet. Derudover skal foreningernes potentiale for at fremme integrationen støttes.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At sikre at kommunerne har ordentlige rammer, så de selv kan bestemme, hvordan den lokale fritidspolitik skal se ud, og hvordan den skal støttes.
- At udvide eksisterende fripladsordninger for børn og unge i fritidslivet eller lave forsøg med kulturklippekort, der sikrer, at alle børn og unge – uanset forældrenes økonomiske formåen – kan deltage i forskellige foreningstilbud.
- At støtte integrationsinitiativer i det danske foreningsliv.
- At støtte de etniske foreninger, der bygger på samme demokratiske idealer som de traditionelle danske foreninger.
- At lade foreningslivet arbejde med at synliggøre de kompetencer, som man oparbejder gennem foreningslivet.
- At begrænse foreningernes administrative byrder og gøre dem så enkle som muligt.
- At motivere kommunerne til at understøtte gode faciliteter til foreningerne herunder aftenskolerne.
- At genindføre støtte til foreningsblade og kommunikationsaktiviteter.

Folkeoplysning, aftenskoler og daghøjskoler
Folkeoplysningen bidrager til mange voksnes kompetenceudvikling og skaber også rammerne om en aktiv fritid for mange voksne. Det sker på et meget værdifuldt grundlag: Nemlig gennem frivillig deltagelse og lysten til at blive klogere sammen med andre. Socialdemokraterne har et mål om at bruge folkeoplysningen og aftenskolerne mere aktivt til at skabe rammer for den lokale debat.

Socialdemokraterne vil:

- Skabe rum for udvikling, så aftenskolerne kan udvikle deres tilbud og i højere grad være en del af den offentlige debat og i samarbejde med kommuner og organisationer etablere debatmøder og høringer.
- Skabe organisatoriske rammer for enkeltstående projekter og idémagere, der endnu ikke er klar eller har lyst til selv at skabe disse rammer.
- Fastholde det frie emnevalg i aftenskolerne.
- Fjerne bestemmelsen i tilskudsloven, der betyder, at kommunerne højst må yde en tredjedel af udgifterne til kurserne i aftenskolerne og daghøjskolerne.
- Give aftenskoler og daghøjskoler friere rammer og vilkår. Blandt andet ved at fjerne timelønscirkulæret som tilskudsforudsætning.

Den folkelige kultur
Op mod halvdelen af den voksne danske befolkning er aktive kulturudøvere i fritiden. En kulturpolitik for alle bør respektere borgernes behov for ikke blot at være kulturforbrugere – men også at være udøvende. Socialdemokraterne vil arbejde for at sikre en naturlig udveksling af viden og kreativitet mellem bredden og eliten – og mellem land og by. Det skal blandt andet ske ved at se på mulighederne for at genetablere Kulturministeriets udviklingsfond, hvor der kan søges støtte til tværgående kulturelle initiativer.

For at styrke det lokale kulturliv ønsker Socialdemokraterne at:

- Fremme kommunale udviklings- og initiativpuljer til gavn for tværgående og nyskabende kulturelle initiativer.
- Gøre det mere attraktivt at oprette kulturhuse, hvor det frie initiativ kan blomstre, og hvor nye lokale aktivitetsgrupper kan organisere sig.
- Genetablere Kulturministeriets udviklingsfond.

Kulturhuse
De mange lokalt forankrede kulturhuse har specialiseret sig i at sikre borgernes mulighed for at være kunstnerisk og kulturelt aktive. I et moderne velfærdssamfund er det afgørende, at borgerne ikke kun er forbrugere af kultur, men at enhver har mulighed for at udtrykke, styrke og udvikle sin kulturelle identitet.

Kulturhusene er for alle, og den kunstneriske og kulturelle selvudfoldelse har stor betydning for samfundets generelle sammenhængskraft og evne til at integrere både indvandrere og danskere i hverdagen. Socialdemokraterne ønsker i samarbejde med kommunerne at styrke kulturhusenes muligheder og aktiviteter. Ikke mindst i forhold til at nå de mennesker, som i dag ikke deltager eller har mulighed for at deltage i de kulturelle tilbud. Dette kræver en fælles statslig og kommunal indsats.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der udpeges fem regionale kulturhuse, der forpligtes til at fungere som videns- og aktivitetsmæssige udviklings- og inspirationscentre for regionens øvrige kulturhuse.

- At sikre tilstrækkelig finansiering til kultur- og aktivitetshuse lokalt. Herunder udvikling af nye aktiviteter og faciliteter i samarbejde med foreninger og borgere med interesse for kultur- og aktivitetshusenes tilbud.

Kultur og internationalt udviklingsarbejde

Kultur skal have en central plads i den internationale udviklingsdagsorden. I FN's arbejde med de bæredygtige mål for The Post-2015 Development Agenda bør kulturen indtage en naturlig rolle både som middel til vækst og som mål for al menneskelig udvikling.

Kultur skaber motivation for udvikling
UNESCO har gennem et årelangt videnskabeligt arbejde understreget og dokumenteret, at kultur har en central rolle i menneskers motivation for udvikling og for den måde, vi skaber mening i vores liv. Kulturen er afgørende for, hvordan nationer arbejder med menneskerettigheder, ligestilling, økonomisk vækst og solidaritet med naturen. Derfor skal udviklingsindsatser sættes i relation til den eksisterende kultur, og kulturen skal kunne udvikle sig sammen med de sociale, økonomiske og miljømæssige målsætninger.

I udviklingsarbejdet skal kulturbegrebet forstås bredt. Det dækker både over adgang til folkeoplysning, skole og frihed til at dyrke sine kulturelle interesser. Kulturen rummer både konkrete genstande og uhåndgribelige udtryk for traditioner og værdier. Kunstnere og kreative iværksættere skal have mulighed for at udvikle deres kunstneriske talent og deres kreative ideer til gavn for et frit, kritisk og blomstrende kulturliv. For kunstnere og iværksættere kan ofte medvirke til en demokratisk udvikling ved at pege på overleverede holdninger, der forringer forskellige befolkningsgruppers kulturelle frihed.

Et stærkt kulturliv er grobund for kreativitet i hele samfundet og nødvendigt, når en samfundsudvikling skal finde vej til folkets overbevisning og hjerter. I udviklingslande har de kreative industrier ofte store tocifrede vækstrater og udgør voksende procentdele af bruttonationalproduktet. De kreative industrier bør derfor tænkes ind i de internationale mål for udvikling.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At FN indarbejder kultur som en vigtig udviklingsfaktor, der kan opfylde selvstændige mål under FN's Post-2015 Development Agenda.

- At kultur og folkeoplysning indgår i større udviklingsindsatser fra dansk side.

- At kunstnere og kreative iværksættere fra udviklingslande får mulighed for at mødes med danske kunstnere gennem studieophold i Danmark.

- At kultur indgår i konfliktnedtrapning.

Forskning i kultur

Den danske kulturpolitik bør udvikles gennem en demokratisk debat, der inddrager alle samfundets aktører. Den bør bygge på opdateret viden om den danske befolknings kultur- og idrætsvaner, den økonomiske udvikling i de kulturelle erhverv, organiseringen og pengestrømmene i kultur- og idrætslivet og effektmålinger overalt, hvor det giver mening.

Det danske kultur- og idrætsliv er mangfoldigt. Det består af mange enkeltsektorer med hver deres virkemåde og tilslutning fra befolkningen. Derudover indgår kultur- og idrætslivet også som aspekter af fx undervisnings- og erhvervspolitik.

Generel lovgivning påvirker sektorerne forskelligt, mens specifikke regelsæt for hver enkelt sektor forhindrer samtænkning og skaber uhåndterlige bureaukratiske systemer. Med den digitale udvikling opstår der desuden helt nye tendenser og aktivitetstyper, som har indflydelse på behovet for undervisning og institutioner. Samtidig har samfundet brug for at vide, at de ressourcer, der investeres i kultur, idræt og folkeoplysning, giver mest mulig effekt. Behovet for en kulturpolitisk omorganisering bliver således stadig større, og det samme gør sig gældende på idræts- og folkeoplysningsområdet.

Et analyseinstitut for kultur
Kultur-, idræts- og folkeoplysningspolitisk handling kræver et vidensgrundlag, som ikke findes i tilstrækkelig grad i dag. Ny nordisk forskning viser, at dansk kulturpolitisk forskning ligger langt under lande som Norge og Finland. Forskningen er spredt og opnår sjældent støtte fra forskningsrådene. Der er derfor behov for at oprette et center for kulturpolitisk forskning. Et kulturens analyseinstitut, der skal fungere som centrum for forskning i kulturpolitik og løbende sætte påtrængende emner på dagsorden. Et center, som gennem debatter, artikler og konferencer foretager en aktiv debatskabende formidling, hvor kunstnere, praktikere, politikere, forskere og administratorer inddrages. Centret skal samarbejde med eksisterende kulturpolitisk forskning i Norden, da der er stordriftsfordele i en fælles nordisk indsats.

På idræts- og folkeoplysningsområdet gør Idrættens Analyseinstitut og Videnscenter for Folkeoplysning allerede et godt arbejde, men de mangler ressourcer og bør styrkes.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At der oprettes et analyseinstitut for kultur, som holder den danske kulturpolitiske debat forsynet med relevante analyser af kulturpolitikkens mange udfordringer og påtrængende spørgsmål, og som foretager en aktiv formidling og debat af forskningens resultater.

- At Idrættens Analyseinstitut og Videnscenter for Folkeoplysning bliver i stand til i endnu højere grad at forske i og analysere idrættens og folkeoplysningens mange aspekter og foretage en aktiv formidling heraf.

- At de tre analyseinstitutter indgår i et fælles nordisk forskningssamarbejde.

Kunststøtte

I Danmark har vi de sidste 50 år støttet kunsten og de skabende kunstnere via Statens Kunstfond. Det gør vi, fordi et politisk flertal siden 1964 har været enigt om, at det er vigtigt at gøre en ekstra indsats for at fremme kunsten i Danmark og dansk kunst i udlandet. Målet med kunststøtten er at skabe et levende dansk kultur- og kunstliv både i nutiden og i fremtiden.

Forestil dig en dag i dit liv uden musik, uden litteratur, uden film, uden billedkunst, uden design og uden arkitektur. Med andre ord en dag uden kunst. Sådan en dag er utænkelig for de fleste, og netop derfor anser Socialdemokraterne kunststøtten som en rimelig og fortjent anerkendelse for samfundets anvendelse af kunstnerne og deres skabte værker. Det er nødvendigt, at staten støtter kunsten, der sjældent kan vurderes økonomisk, men som er afgørende for den kulturarv, som kommende generationer skal leve videre på. Socialdemokraterne ønsker derfor at fastholde og løbende udvikle den statslige kunststøtte, så den følger med tiden.

Kunststøtten er også vigtig, da kun et begrænset antal skabende kunstnere i Danmark kan leve af deres kunstneriske produktion. Det er et arbejde og en profession at være kunstner, men det er en kendsgerning, at det ikke er et hverv, som sikrer de fleste af dets udøvere en rimelig indkomst. Kunststøtten gennem Statens Kunstfond er vigtig, da den er med til at sikre et helt nødvendigt grundlag for den skabende kunst og fundament for kunstnerisk udvikling og produktion i Danmark.

Statens Kunstfond
I 2013 gennemførte regeringen den mest omfattende strukturreform siden kunststøttens oprettelse i 1964. Socialdemokraterne er tilfredse med denne strukturændring af kunststøtten, som med ét blev forenklet til gavn for både kunstnere og administrative organer. Det er nu langt enklere for den enkelte kunster at finde den rette vej gennem støttesystemet, og for offentligheden fremstår kunststøttesystemet åbent og gennemsigtigt.

Med reformen blev det desuden understreget, at rammerne for Statens Kunstfonds virke fastsættes af politikerne. Men det er et ufravigeligt princip, at den konkrete uddeling af støtte foretages af fagpersoner fra kunstens verden. Det giver kunstlivet og det kulturelle miljø mulighed for at iværksætte kunstneriske initiativer, der ikke nødvendigvis udspringer af politiske krav og ønsker.

Socialdemokraterne støtter i øvrigt, at der løbende er fokus på at skabe ligestilling mellem mænd og kvinder i såvel uddeling som repræsentation i kunststøttesystemet, da dette sikrer den nødvendige dynamik og udvikling i kunst- og kulturlivet i Danmark.

Socialdemokraterne foreslår:

- At man lader kunststøtteordningen virke i den nuværende bestyrelsesperiode for Statens Kunstfond, hvorefter man på baggrund af konkrete erfaringer kan tage eventuelle ønsker om justeringer op til revision.

- At der løbende er fokus på at skabe ligestilling mellem mænd og kvinder i såvel uddeling som repræsentation i kunststøttesystemet for at sikre den nødvendige dynamik og udvikling i dansk kunst- og kulturliv.

- At fagudvalgene fortsat skal have suveræne bevillingskompetencer inden for deres fagområde.

- At antallet af fagudvalg drøftes hvert fjerde år.

Kunstnerens levevilkår

Kunst er arbejde. Meget arbejde og hårdt arbejde. Alt for mange kunstnere udfører ringe betalt eller gratis arbejde. Det er ikke proportionalt med den værdi, som kunsten tilfører vores samfund. Opgørelser fra Billedkunstnernes Forbund anslår, at en gennemsnitsindtægt for en dansk billedkunstner efter fradrag af produktionsomkostninger ligger på ca. 70.000 kr. pr. år efter skat. Til sammenligning er mindstelønnen i Danmark ca. 178. 000 kr. pr. år efter skat. Lignende scenarier findes hos forfattere, komponister og en række andre kunstfag.

Det skal være en målsætning for dansk kulturpolitik, at kunstnere får betaling for deres arbejde. Derfor er det afgørende, at kunstnere i forbindelse med konkrete arbejdsopgaver honoreres reelt og får retmæssig løn for udført arbejde. Her bør det offentlige gå foran og sikre, at alle kunstinstitutioner overholder rimelige minimumskrav for honorering og kontrakter. Socialdemokraterne vil arbejde for, at kunstnere i Danmark får bedre arbejdsbetingelser og mulighed for en værdig alderdom.

Stabilitet i hverdagen
I forhold til det øvrige arbejdsmarked befinder hovedparten af danske kunstnere sig som delvist selvstændige på et arbejdsmarked præget af stor usikkerhed. Overordnet er der færre faste stillinger, og mange stillinger er på deltid, projektansættelser eller sæsonbetingede.
En minimal økonomisk sikring er afgørende i den usikre branche, som mange kunstnere befinder sig i.

Særligt for de skabende kunstnere som billedkunstnere, forfattere og komponister er arbejdslivet præget af stor selvstændighed i produktionsudviklingen. Men herefter skal de afsætte deres vare på et marked, hvor de er afhængige af gallerier, forlag, pladeselskaber og andre formidlings- og salgsinstanser, der naturligvis også kræver deres del af den økonomiske gevinst. Det er kunstens vilkår.

Socialdemokraterne anerkender, at kunstnerens tilværelse er ustabil og forbundet med store udgifter som selvstændig. Det er langt fra alle kunstnere, der kan organisere sig i en A-kasse af den simple grund, at der ikke findes en organisering for den pågældende kunstart.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At alle offentlige institutioner i Danmark følger kunstnerorganisationernes fastsatte takster for honorering af arbejde.

Relevant aktivering og jobtilbud
For alle kunstnere, uanset om de er tilknyttet en A-kasse eller ej, gælder det som for alle andre danskere, at de står til rådighed for aktivering, når de er uden arbejde. Socialdemokraterne mener ikke, at kunstnere skal have en særlig luksus, men vi må erkende, at mange kunstneres arbejdsvilkår er fundamentalt anderledes end resten af befolkningen. En skuespiller kan fx være tilknyttet et teater i en sommersæson, men herefter gå nogle måneder uden fast arbejde. Måske dukker der mindre jobs op, men hverdagen vil være præget af svingende indtægter.

Socialdemokraterne mener, at samfundet skal være fleksibelt over for kunstnernes arbejdsform. Det betyder ikke, at kunstnere skal være på offentlig forsørgelse i månedsvis. Der skal være helt klare krav om selvforsørgelse eller aktivering efter en periode på samme vilkår som for øvrige borgere.

Socialdemokraterne vil arbejde for:

- At arbejdslegater fra Statens Kunstfond ikke bliver en ulempe for kunstneres mulighed for at modtage offentlig forsørgelse.

- At den enkelte kunstners arbejdsform og arbejdsmarked tages i betragtning hos jobcentrene.

- Bedre samarbejde mellem kunstnernes A-kasser og landets jobcentre, så man sikrer så relevant aktivering som muligt.

Tak for inspirationen

Socialdemokraternes Kulturudvalg vil gerne sige stor tak til alle de kunstnere, kulturarbejdere og lokale kulturpolitikere, der har bidraget med inspiration og indhold. Foruden jer var ”Kultur er stadig velfærd” aldrig blevet til.

Sammen har vi skabt et solidt fundament for de kommende års kulturpolitiske indsats, der skal sikre Danmark et endnu stærkere kulturliv, og at alle danskere i fremtiden har adgang til kulturelle oplevelser af bred karakter og høj kvalitet.

Redaktion: Socialdemokraternes Kulturudvalg